ΕΤΟΣ Η'. Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 6 Νοεμβρίου 1894 Ἀριθ. 372

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
34 Ὁδὸς Φιλελλήνων 34
Ἀπέναντι Ἀγγλ. Ἐκκλησίας

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ΟΚΤΩ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ καὶ «Εστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώπους ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ', δ', ε', καὶ ς' ἔτους εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώπους ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα ἢ δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αἱ ἀριστεύσασαι φοιτήτριαι.—Σύγχρονοι Ἕλληνες ποιηταὶ (ὑπὸ κ. Εὐφρασίας Κετσέα).— Χιμαιρικὰ ὄνειρα.—Ἡ Σεβερίνα (ὑπὸ δο Μαρίας Φιλιππίδου).—Ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Σικάγον. Ἡμερολόγιον Ἑλληνίδος ταξειδιώτιδος. — Καλλιτεχνία καὶ θέατρον. — Ἐπιστολὴ περὶ Ὀρφανοτροφείου Χ. Κώστα. Συμβουλὴ-Συνταγή. Εἰδοποιήσεις. Ἐπιψυλλίς.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ.

ΑΙ ΑΡΙΤΣΕΥΣΑΣΑΙ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑΙ

Θρίαμβον καὶ πάλιν νέον ἤρατο τὸ Γυναικεῖον Ζήτημα κατὰ τὰς ἐτησίους ἐξετάσεις τῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ φοιτητριῶν μας. Ὅλαι ἠρίστευσαν. Καὶ ὁ κ. κοσμήτωρ ἀγγέλλων αὐταῖς τὸ θριαμβευτικὸν ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεών των συνεχάρη αὐτὰς ἐν ὀνόματι τῆς ὁλομελείας τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

Τί ἔχουν νὰ ἀντείπουν εἰς τοῦτο οἱ μέχρι τῆς χθὲς ἔτι συζητοῦντες πρὸς τὴν γυναῖκα τὴν πνευματικὴν πρὸς τὸν ἄνδρα ἰσότητα; Τί ἐπιχειρήματα ἔχουν νὰ ἀντιτάξουν εἰς τὴν θριαμβευτικὴν ταύτην τῆς γυναικὸς νίκην οἱ ὀπισθοδρομικοὶ ἐκεῖνοι, οἱ σχίζοντες τὰ ἱμάτιά των, διότι ἡ γυνὴ ἀναπτύσσεται, διότι ζητεῖ νὰ ἐκτείνῃ τὸν κύκλον τῆς ἐνεργείας καὶ δράσεώς της, διότι ἐπιδιώκει τὴν ἐπὶ τὸ ἀνθρωπινώτερον τελειοποίησίν της.

Θὰ μᾶς ἀντιτάξουν βεβαίως καὶ πάλιν τὸ στερεότυπον ἐκεῖνο: ἡ γυνὴ προώρισται νὰ γείνῃ σύζυγος καὶ μήτηρ. Διότι ἐπεκράτησεν ἐκ τοῦ παρελθόντος, ἐκ τῆς παραδόσεως ἡ συνήθεια νὰ πιστεύωμεν, ὅτι ἡ ἐξησφαλισμένη καὶ βεβαία ἀποκατάστασις τῆς γυναικὸς εἶναι ὁ γάμος.

Ἀλλ' εἶναι ἀποδεδειγμένον, ὅτι ὅλαι αἱ γυναῖκες, αἱ ζητοῦσαι ἀσφαλῆ καὶ βεβαίαν ἀποκατάστασιν ἐν τῷ γάμῳ νυμφεύονται; Καὶ δὲν ἀποβαίνει ἀδύνατος, προβληματικὴ ἡ ἀποκατάστασις κόρης ἀπόρου, μὴ δυναμένης νὰ συνεισφέρῃ τὸ ἀναλογοῦν αὐτῇ μερίδιον εἰς τὴν συναπτομένην διὰ τοῦ γάμου σύμβασιν μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικός;

Βεβαίως ὁ γάμος εἶναι ὁ φυσικὸς προορισμός, ἡ ἀμοιβαία, οὕτως εἰπεῖν, συμπλήρωσις τῆς ἀνθρωπίνης δυάδος, ἐνῷ ταὐτοχρόνως εἶναι καὶ κοινωνικὸν καθῆκον, τὸ ὁποῖον ὅμως οὔτε ἡ πατρίς, οὔτε ἡ θρησκεία ἐπιβάλλει ὡς ὑποχρεωτικόν.

Διὰ τοῦτο βλέπομεν πλείστους ἄνδρας γηράσκοντας ἀγάμους καὶ μεγάλην μερίδα γυναικῶν — ὧν ὁ ἀριθμὸς αὐξάνει καθ' ἡμέραν — αἵτινες, μεθ' ὅλην τὴν ἐπιθυμίαν των νὰ νυμφευθοῦν, μένουν ἐπίσης ἄγαμοι. Ἔπειτα, κατὰ τὰς μέχρι τοῦδε ἐξακριβωθείσας στατιστικὰς ἐπὶ τῶν γεννήσεων, ὁ ἀριθμὸς τῶν γεννωμένων θηλέων εἶναι πολὺ ἀνώτερος τῶν ἀρρένων.

Ἐντεῦθεν προκύπτει ὅτι μοιραίως, χωρὶς οὐδεὶς διὰ τοῦτο νὰ εἶναι ὑπεύθυνος, μέγας ἀριθμὸς γυναικῶν καταδικάζεται εἰς ἀγαμίαν. Δὲν εἶναι λοιπὸν φιλάνθρωπον νὰ ἀνατρέφηται καὶ ἡ γυνὴ διὰ τὸν ἐνεργὸν βίον, νὰ παρασκευάζηται διὰ καταλλήλου μορφώσεως, ὅπως δυνηθῇ νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὸν βιωτικὸν ἀγῶνα, ὃν μοιραίως καλεῖται νὰ διεξαγάγῃ.

Ὁ βίος τοῦ ἐπιστήμονος εἶναι ἀκανθώδης καὶ ἐπίπονος, μᾶς ἔλεγε πρὸ ἡμερῶν κύριος ἐκ τῶν ἀποποιουμένων πρὸς τὴν γυναῖκα τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιστημονικῆς μορφώσεως. Καὶ ὁ βίος τῆς ἀπόρου γυναικός, τῆς εἰς τὴν τύχην της ἐγκαταλελειμμένης γραίας κόρης δὲν εἶναι ἄρα ἀκανθώδης, καὶ ἐπικίνδυνος; Ὁ βίος τῆς ὡς ἐκ τῆς ἀμαθείας καὶ τῶν στερήσεων ἐκπιπτούσης, τῆς ἀψηφούσης τὰς συνθήκας, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὰ ὅρια τῆς ἠθικῆς, δὲν εἶναι ἀκανθώδης, ἐπίπονος καὶ ἐπονείδιστος ἔτι; Ὁ βίος τῆς ἐργάτιδος, ἥτις κύπτει ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ ἐργάτου, τῆς πλυντρίας, καὶ ἐν γένει τῆς γυναικὸς τοῦ λαοῦ εἶναι λοιπὸν ὀλιγώτερον ἐπίπονος, ὀλιγώτερον ἀκανθώδης;

Καὶ ἐὰν ἀληθῶς, ἀπὸ ἐνδιαφέρον, ἀπὸ συμπάθειαν πρὸς τὴν

γυναῖκα ὡρμῶντο, ὅλοι οἱ κατὰ τῆς ἐπιστημονικῆς της μορφώσεως κηρυττόμενοι, δὲν ὤφειλον, δὲν εἶχον καθῆκον νὰ ἐργασθῶσι, νὰ διαμαρτυρηθῶσι κατὰ τοῦ καθεστῶτος, τὸ ὁποῖον καταδικάζει τὰ τρία τέταρτα τῶν Ἑλληνίδων, τὰς τῶν λαϊκῶν καὶ ἀγροτικῶν πληθυσμῶν γυναῖκας εἰς ἐξαντλητικὰς ἐργασίας ἐκτὸς τοῦ οἴκου καὶ ἐν ἀνεξελέγκτῳ συμφυρμῷ μετ' ἀνδρῶν πάσης προελεύσεως ;

Δὲν ἐνθυμούμεθα ἐν τούτοις ποτὲ νὰ ἀνέγνωμέν που τοιαύτην διαμαρτυρίαν, ἀλλ' οὔτε εἴδομεν ποτὲ ἐξεγειρόμενον κατὰ τοῦ καθεστῶτος τούτου οὐδένα πατριώτην, οὐδένα ἠθικολόγον, οὐδένα φιλάνθρωπον. Οἱ πλεῖστοι μάλιστα ἐπαινοῦν τὰς χωρικὰς γυναῖκας διὰ τὸν πλήρη ἐνεργείας καὶ δράσεως βίον των. Ἡ μήπως ἡ γυνὴ τοῦ λαοῦ, παύει, διότι ἐργάζεται, ὡς καὶ ὁ ἀνὴρ τῆς τάξεώς της, νὰ εἶναι σύζυγος καὶ μήτηρ ; Μήπως μεταξὺ τῶν γυναικῶν τούτων μένουν τόσαι ἄγαμοι, ὅσαι μεταξὺ τῶν ἀέργων τῶν καλλιτέρων τάξεων ;

Ἡ ἐξέγερσις λοιπὸν κατὰ τῆς ἀνωτέρας μορφώσεως τῆς γυναικὸς καὶ τῆς διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς ἐργασίας χειραφετήσεώς της ἓν ἔχει ἐλατήριον : τὸν φόβον τοῦ ἀνδρὸς διὰ συναγωνισμὸν καὶ συναγωνισμὸν ἐπικίνδυνον, ἐὰν ἀκριβῶς ληφθῇ ὑπ' ὄψει ἡ ἐν παντὶ κλάδῳ μετὰ μείζονος εὐσυνειδησίας ἐκτελουμένη ἐργασία τῆς γυναικός. Ἐπὶ τεσσάρων φοιτητριῶν τέσσαρες ἀριστεύσασαι. Ποία δὲ ἡ ἀναλογία μεταξὺ τῶν φοιτητῶν ;

Διὰ τῆς συγκρίσεως ταύτης δὲν θέλομεν οὔτε νὰ ταπεινώσωμεν τὴν ἀνδρικὴν ὑπεροχήν, ὅπου αὕτη ὑπάρχει, οὔτε νὰ διεκδικήσωμεν πρὸς τὸν ἄνδρα πᾶν ἀνεξαιρέτως στάδιον. Ἁπλῶς ζητοῦμεν, ὅπως ἡ ἐργασία ἐπὶ τῆς ὁποίας πᾶσα ὕπαρξις ἔχει ἀδιαφιλονείκητα δικαιώματα εἶναι ἐλευθέρα διὰ πάντας. Ἡ θεωρία τῶν ἀποκλειστικῶν προνομίων τοῦ ἀνδρὸς ἐπὶ ἐκμεταλλεύσεως τῆς πνευματικῆς ἐργασίας δὲν εἶναι οὔτε λογική, οὔτε δικαία, ἀφοῦ βασίζεται μόνον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς αὐθαιρεσίας. Μεθ' ὅσα δὲ καὶ ἂν λέγωσι, μεθ' ὅσα καὶ ἂν γράφωσιν ἡ ἀληθῶς ἀνεπτυγμένη γυνὴ δὲν θὰ παραιτηθῇ ποτε τῶν ἐπὶ τῆς πνευματικῆς ἐργασίας δικαιωμάτων της, ὄχι ἐξ αἰσθήματος ἀγενοῦς καὶ ματαίας ἐπιδείξεως, ἀλλ' ἐκ σεβασμοῦ πρὸς ἑαυτήν, ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν λογικήν, πρὸς τὴν δικαιοσύνην, ἥτις εἶναι μία καὶ ἡ αὐτὴ διὰ πάντα ἄνθρωπον.

Ἐὰν ἄλλως καὶ διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν ἀνδρῶν ἐλαμβάνετο ὑπ' ὄψει ἡ ἀρχὴ τῆς αὐθαιρεσίας ταύτης, τότε ἔπρεπε μόνον ὡρισμέναι τάξεις νὰ ἀσχολῶνται εἰς ἐπιστήμας. Ἀφ' ἧς ὅμως στιγμῆς αἱ κοινωνικαὶ διαιρέσεις κατηργήθησαν καὶ αἱ πολιτικαὶ διακρίσεις τῶν ἀρχαίων πολιτευμάτων ἀπεδείχθησαν ἀπάδουσαι πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ, πρὸς τὸ πνεῦμα αὐτὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ, πᾶς ἄνθρωπος, ἀνὴρ ἢ γυνή, ἀδιάφορον, ἔχει τὰ αὐτὰ ἐπὶ τῶν ἀγαθῶν τῆς ἐργασίας δικαιώματα, καὶ εἶναι ἐλεύθερος νὰ ἐκλέγῃ καὶ νὰ ἐπιδίδηται εἰς ὅτι συνάδει μὲ τὰς κλίσεις, τὴν ἰδιοφυΐαν καὶ τὰς ὀρέξεις του.

Πᾶν ὅ,τι συμβιβάζεται πρὸς τὸ δίκαιον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἓν καὶ τὸ αὐτὸ δι' ὅλους, πρὸς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἰσότητα, ἥτις εἶναι ἐπίσης μία καὶ μόνη, δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ βλάβην τινὰ εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς κοινωνικῆς μηχανῆς. Ἡ σημερινὴ θέσις τῆς γυναικός, οὖσα στενότατα συνδεδεμένη πρὸς τὸ κοινωνικὸν ζήτημα, ἀνάγκη νὰ καθορισθῇ κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς συγχρόνου ἐποχῆς, ἐὰν καὶ ἡμεῖς θέλωμεν νὰ βαδίσωμεν πρὸς τὴν ἀληθῆ καὶ ἐκπολιτιστικὴν πρόοδον.

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΣΧΟΛΗ ΑΘΗΝΩΝ

Θ'.

Τὸ ἑξῆς ποίημα δὲν θὰ φανῇ παράδοξον εἰς τοὺς Γάλλους τοὺς γινώσκοντας ὅτι ἐν τῇ νῦν Ἑλλάδι ἀνευρίσκει τις ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τὰς ὑπὸ τῆς ἀρχαίας κληροδοτηθείσας δοξασίας, ὡς ἀνευρίσκει ἐν Γαλλίᾳ τοὺς μύθους τῆς ἀρχαίας Γαλατίας. Παρεθέσαμεν ἤδη ποίημά τι τοῦ Ἰουλίου Τυπάλδου, ἐν ᾧ ὁ Κλέφτης μετὰ θάνατον μεταμορφοῦται εἰς πτηνὸν καὶ ἐπιστρέφει, ὅπως ψάλῃ ἢ θρηνήσῃ μετὰ τῶν συντρόφων αὐτοῦ.

Εἰς τὰ δημοτικὰ ᾄσματα ὁ θνήσκων Κλέφτης ζητεῖ ν' ἀνοίξωσιν αὐτῷ ἀρκετὰ εὐρύχωρον τάφον, ὅπως δύναται νὰ μεταχειρίζηται τὰ ὅπλα του, ἡ δὲ τελευταία αὐτοῦ κατοικία νὰ ἔχῃ ὀτήν, δι' ἧς ν' ἀκούῃ τὰς χελιδόνας ἀγγελλούσας τὸ ἔαρ. Ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐπικρατεῖ ἡ συνήθεια νὰ κομίζωσιν ὡς προσφορὰν ἐπὶ τῶν τάφων κόλλυβα. Ὁ χριστιανισμὸς ἀπέδωκεν εἰς τὰς προσφορὰς ταύτας θρησκευτικὴν ἔννοιαν, οὐχ ἧττον ὅμως εἶναι αὐταὶ λείψανα τῆς δοξασίας τῆς ἀποδιδούσης εἰς τὴν πέραν τοῦ τάφου ὕπαρξιν τὰς ἀνάγκας τοῦ ἐπιγείου βίου. Ἄλλη ἀρχαία συνήθεια, ἡ τῆς ἐκφορᾶς τῶν νεκρῶν μὲ τὸ πρόσωπον ἀσκεπὲς ὡσαύτως δὲν ἐξέλιπε. Περιβάλλουσι τὸ σῶμα μὲ τὰ ὡραιότερα ἐνδύματα καὶ σκορπίζουσιν ἄνθη ἐπ' αὐτοῦ· ἡ θέα τοῦ θανάτου δὲν εἶνε ἀντικείμενον φρίκης ἐν Ἑλλάδι.

Ἐκρίναμεν ἀναγκαῖον νὰ προτάξωμεν ταῦτα, καίτοι γνωστὰ τοῖς περιηγηταῖς, ὅπως καταδείξωμεν ὅτι ἡ ἔμπνευσις τοῦ ἑπομένου ποιήματος προέρχεται ἐκ γνησίας ἑλληνικῆς πηγῆς.

Πόθος

Ἤθελα τοῦ πατέρα μου ν' ἀνοίξω τὸ μνημεῖο,
Νὰ σκάψω μὲ τὰ χέρια μου—νὰ βγάλω τὸ φορεῖο·
Νὰ ἰδῶ πῶς μοῦ τὸν ἔκαμαν τόσον καιρὸ ἐκεῖ πέρα
Ἡ νύκτα καὶ τὰ χώματα τὸν γέρο μου πατέρα !
Σφιγκτὰ σφιγκτὰ ν' ἀγκαλιασθῶ τύ σῶμά του τὸ κρύο,
Στῆθος μὲ στῆθος, κεφαλὴ μὲ κεφαλὴ κι' οἱ δύο.

Ἤθελα νἄμουν σάβαρο νὰ 'δύνω τὸ κορμί του,
Νὰ ἤμουνα προσκέφαλο νὰ γέρν' ἡ κεφαλή του·
Τῆς νειότης του τὸ ὄνειρο 'ς τὸν ὕπνον του νὰ γένω,
Νὰ ἤμουνα τῆς μάνας του εὐχὴ νὰ τὸν ζεσταίνω,
Νὰ ἤμουν ὅσα ἔκανε καλὰ ὁπόταν ζοῦσε,
Κ' ἡ προσευχὴ τῶν ὀρφανῶν ὁποῦ παρηγοροῦσε.

Ἤθελα νἄμουν οὐρανὸς 'ς τοὺς κόλπους νὰ τὸν ἔχω,
Νὰ ἤμουνα παράδεισος μ' ἀκτῖνες νὰ τὸν βρέχω·
Νὰ ἤμουν σύννεφο λευκὸ νὰ τόνε ταξιδεύω,
Καὶ τοῦ θεοῦ ἀρχάγγελος νὰ τόνε συντροφεύω,
Νἄμουν ἀστέρι τῆς αὐγῆς νὰ λάμπω 'ς τὰ μαλλιά του,
Τῆς Παναγιᾶς χαμόγελο ν' ἀνοίγω τὴν καρδιά του !

Ἤθελα νἄμουνα σταυρὸς 'ς τὸν τάφο του νὰ μένω,
Νἄμουν δροσούλα τ' οὐρανοῦ, τὸ χῶμά του νὰ ραίνω,
Νὰ ἤμουν δένδρο φουντωτὸ σκιὰ νὰ τοῦ χαρίζω,
Πουλάκι νὰ τοῦ κελαδῶ, ἄνθος νὰ τοῦ μυρίζω.
Νὰ ἤμουν εἰς τὸ μνῆμά του λαμπάδα ἀναμμένη·
Νὰ ἤμουν μνῆμά του ἐγώ, μονάχος νὰ μὴ μένῃ.

Ὑπάρχει ὁμοιότης καταπληκτικὴ μεταξὺ τοῦ νεκρικοῦ τούτου ᾄσματος καί τινος ἐρωτικοῦ ᾄσματος τῆς Προβηγκίας *Magali ma tante aimée*.

Ὁ Παράσχος δὲν ἐποίησε πενθίμους μόνον ᾠδάς, ἀλλ' ὕμνησεν ὡσαύτως τὸν ἔρωτα περιπαθέστατα· οὐχ ἧττον ἐν πᾶσι τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ ἐπικρατεῖ ἡ θλῖψις. Δὲν εἶναι ποιητὴς εὔθυμος οἷος ὁ Χριστόπουλος, εἶναι ψυχὴ μελαγχολική, ἀλλ' ἡ θλῖψις του εἶναι φυσική, ἄνευ ἐπιτηδεύσεως.

Ἂς κρίνῃ ὁ ἀναγνώστης ἐκ τῶν ἑξῆς στροφῶν :

Ἀναμνήσεις

Ὦ ! νὰ τὸ Ἄντρον τῶν Νυμφῶν, καὶ νὰ τὸ μονοπάτι
Ὅπου ἐκείνη μιὰ φορὰ μαζῆ μου ἐπεριπάτει·
Νὰ τὸ τρεχούμενο νερό, ποῦ τὴν ἐσταμάτοῦσε.
Τὸ δένδρον, ποῦ τὴν πρόσμενα καὶ τόσο ἀγαποῦσε,
Νὰ κ' ἡ μεγάλη πασχαλιὰ καὶ νὰ τὸ 'ρημοκλῆσι.
Ποῦ ἤρχονταν τὴν Παναγιὰ μ' ἐμὲ νὰ προσκυνήσῃ,
Ὅλα τὰ ἴδια· φύλλα δυὸ δὲν εἶναι ἀλλαγμένα,
Καὶ μόνο ἄλλαξε ὁ καιρὸς ἐκείνηνε κ' ἐμένα ! . . . .

Ὦ ! νάτηνε ἡ ρεματιά, καὶ τὸ λιθάρι νάτο,
Ποῦ μιὰ βραδυὰ μ' ἐπρόσμενε, κ' ἐμένα ἐσυλλογᾶτο.
Ἐδῶ μοῦ πρωτοέσφιξε τὸ χέρι μου μιὰ 'μέρα,
Τὸ πρῶτο μας τὸ φίλημα ἐδόσαμ' ἐκεῖ πέρα·
Ἐκεῖ καθήσαμε μαζῆ, ἐκλάψαμ' ἐκεῖ κάτω,
Ἐκεῖ τραγοῦδι ἔγραψα γι' αὐτὴν καρδιὰ γεμά·ο,
Κ' ἐκεῖ ἐκείνη τ' ἄκουε μὲ πονεμένα στήθη·
—Ἀγέρι 'πῆρε τὸ φιλὶ καὶ τὸ τραγοῦδι λήθη !

Ἐδῶ μοῦ εἶπε: Σ'ΑΓΑΠΩ! τὸ ἄπιστό της στόμα·
Πέφτω, μὲ δάκρυα φιλῶ τὸ ἅγιο τοῦτο χῶμα.
Ἐκεῖ ποῦ λέγε : Σ'ΑΓΑΠΩ ! εἶν' ἡ μεριὰ ἁγία,
Ἐρημοκλῆσι τῆς καρδιᾶς, π' ἀκούσθη λειτουργία . . . .
Κάτω ἐκεῖ χαρούμενη ἀκούεται φλογέρα . . . . .
Εἶναι τραγοῦδι ἐρωτικὸ χυμένο 'ς τὸν ἀέρα,
Καὶ μες' 'ς τὸ λόγγο, 'ς τὴ δροσιά, ὅλη ζωὴ καὶ χάρι,
Κάθεται νειὰ χαρούμενη κι' ἀγέλειο παλληκάρι·
Ἔτσι μ' ἐμένα ἐκάθουτσαν ἔναν καιρὸ κ' ἐκείνη !
Ὁ νειὸς τὸ χέρι της κρατεῖ, ἐκείνη τοῦ τ' ἀφίνει
Κ' ἡ φλογισμένη τους καρδιὰ 'ς τὰ δύο τους μάτια καίει,
Ἡ κόρη τοῦ μιλᾷ κρυφά·—ἄχ ! ξέρω τί τοῦ λέει . . . .

Ναί, ξέρω· ὅλα ἡ καρδιὰ π' ἀγάπησε τὰ ξέρει.
Ξέρω τί εἶνε νὰ κρατῇς ἀγαπημένο χέρι.
Τ' εἶνε μιὰ λέξι ἀτέλειωτη, ἀνέλπιστα κομμένη,
Πῶς ἀνεβαίν' ἀπ' τὴν καρδιὰ καὶ πάλι πῶς δὲν βγαίνει
Χαριτωμένη κεφαλὴ 'ς τὸ στῆθός μας σὰν κλίνῃ
Γνωρίζω πόσον εὔμορφα, πόσον γλυκὰ βαρύνει·
Ὅμως ἀκόμη ἔμαθα κ' ἐγνώρισα μὲ πόνο,
Πῶς εἶνε ὅλα ἐπιβουλὴ καὶ τέχνη, τέχνη μόνο . . .

Τί κρῖμα, τὴν ἀγάπη μου 'ς ἐκείνη νὰ τὴν θάψω !
Κρῖμα λαμπάδα ἐμπροστὰ 'ς τὸ εἰδωλο ν' ἀνάψω !
Γιὰ σύννεφο τοῦ οὐρανοῦ ὁ κορνιαχτὸς μ' ἐφάνη. . . .
Εἶνε σκληρὸ πολὺ σκληρὸ κανένας ν' ἀγαπήσῃ
Ψυχή, π' ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ τὴν καταφρονήσῃ. . . . . .

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) **Εὐφρασία Κεταία**

ΤΑ ΧΙΜΑΙΡΙΚΑ ΟΝΕΙΡΑ ΤΩΝ ΝΕΑΝΙΔΩΝ

Πᾶσα κόρη βεβαίως φιλοδοξεῖ τελείαν εὐτυχίαν. Πᾶσα κόρη τείνει νὰ ἀναβιβάσῃ τὸ ἰδεῶδες τῆς ὀνειρευομένης ἀπολαύσεως εἰς ὕψη ἀκτινοβόλα, ἀλλὰ δυσπρόσιτα. Εἶναι ὡραῖον, εἶναι μέγα, νὰ ἀτενίζῃ τις ὑψηλά. Ἀλλ' ὁποία ἠθικὴ ἀπογοήτευσις ἐὰν ἐξαντλήσῃ τις τὸ ἠθικόν του σθένος εἰς ἐκνευριστικὴν λατρείαν φανταστικῶν χιμαιρῶν, ἐὰν ὅ,τι ἐφρίνετο μακρόθεν καὶ ἀπὸ τοῦ ὕψους στίλβον ὡς χρυσός, εἶναι ἐξ ἀγενοῦς ἀργύλου.

Διατὶ νὰ ζητῶμεν τὴν εὐτυχίαν μακράν, ὅταν δυνάμεθα νὰ τὴν ἀπολαύσωμεν εἰς τὸν στενὸν κύκλον τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς, ὅταν καθήκοντα πάσης στιγμῆς, ἀπαιτοῦντα θησαυρὸν ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως δύνανται ἐπωφελῶς νὰ ἀντικαταστήσωσι τὰ χιμαιρικὰ ὄνειρα νοσούσης φαντασίας.

Εἰς τὴν δύσιν τοῦ αἰῶνος τούτου, καθ' ὃν ἡ ἰδέα τῆς ἀρετῆς ἐξέπεσεν εἰς βαθμὸν ἀπελπιστικόν, δὲν ὑπάρχει πρᾶγμα παρηγορητικώτερον, θέαμα ὡραιότερον, κόρης ἀσκούσης ἐν τῷ κόλπῳ τῆς οἰκογενείας της τὴν εὐεργετικήν, τὴν ἀναζωογονητικήν της ἐπιρροήν. Πόσον γλυκὺ εἶναι τὸ βασίλειον νεαρᾶς κόρης καὶ πόσον προθύμως πάντες κλίνουσι πρὸ αὐτῆς. Μήπως αὐτὴ δὲν εἶναι τὸ μειδίαμα τῶν γονέων, τὸ θωπευτικὸν ὄνειρον τῆς μάμμης. Τίς ἄλλος πλὴν αὐτῆς γινώσκει νὰ ἀπομακρύνῃ τὰ ἐπὶ τοῦ πατρικοῦ μετώπου συνωθούμενα νέφη, ἢ νὰ ἀνακουφίζῃ τὰς ἀλγηδόνας πονούσης μητρικῆς καρδίας. Καὶ δὲν εἶναι αὐτὴ ἡ φυσικὴ φίλη καὶ σύντροφος τῆς μητρός, τῆς ὁποίας συμμερίζεται τὰ καθήκοντα καὶ τὰς εὐθύνας. Καὶ δὲν περιβάλλει τὸ μέτωπόν της ἀκτινωτὸν ἡμιμητρότητος, καθ' ἣν στιγμὴν ἀναλαμβάνει νὰ καθησυχάσῃ μικροτέρους ἀδελφοὺς ἢ νὰ προστατεύσῃ μικροτέρας ἀδελφάς.

Καὶ δὲν εἶχε δίκαιον ὁ Γκαῖτε, ὅστις, ἵνα παρουσιάσῃ μίαν τῶν νέων ἡρωΐδων του ὑπὸ τὴν ὡραιοτέραν αὐτῆς φάσιν τὴν εἰκονίζει ροδινὴν ἀφροπλάστον, μὲ τὸ ἐρύθημα τῆς χαρᾶς ἐπὶ τῶν παρειῶν, διανέμουσαν τεμάχια ἄρτου βουτυρωμένου πρὸς τὰ μικρότερα ἀδέλφια της.

Ἐν τῷ καθ' ἑκάστην βίῳ, ἐν τοῖς κόλποις τῆς οἰκογενείας μας, ἔνθα ἡ ἀναγκαστικὴ ἠθιμοτυπία δὲν προσκολλᾷ ἐπὶ τοῦ προσώπου μας ἐπιτετηδευμένα καὶ κατὰ συνθήκην μειδιάματα, συνεχῶς ἀφιέμεθα εἰς τὰς ὁρμὰς καὶ τὰς ἰδιοτροπίας τῆς φύσεώς μας. Πολλαὶ νεάνιδες εὐπροσήγοροι καὶ γλυκεῖαι πρὸς τοὺς ξένους, εἶναι ἀπότομοι καὶ εὐερέθιστοι μετὰ τῶν οἰκείων των. Ἐξεύρουν νὰ ζοῦν καὶ εὐχαριστοῦν μόνον τοὺς ξένους, νὰ καθιστοῦν δὲ δυστυχεῖς ἐκείνους, πρὸς τοὺς ὁποίους ὀφείλουν ἀγάπην καὶ ἀληθῆ ἀφοσίωσιν. Ἡ εὐπροσηγορία των εἶναι ταπεινὴ ὑποκρισθουλία ἐγωϊσμοῦ, ἐνῷ ὤφειλε νὰ εἶναι ἀρετὴ συνήθης. Τὰ καλλίτερά σας μειδιάματα ἔχετε πάντοτε διὰ τοὺς ἰδικούς σας, μὲ τὴν βεβαιότητα, ὅτι θὰ σᾶς μείνουν ἀρκετὰ καὶ διὰ τοὺς ξένους.

Πανταχόθεν ἀκούομεν παράπονα κατὰ τῆς συγχρόνου καταστάσεως τῆς οἰκογενειακῆς ὁμονοίας. Πανταχοῦ ἀγγέλλεται τὸ ναυάγιον τοῦ παλαιοῦ οἴκου. Ἡ νεότης, ἡ νέα κόρη ἰδίᾳ ἂς χρησιμεύσῃ τὸ λευκόν, τὸ εὐεργετικὸν ἱστίον τῆς σωτηρίας αὐτοῦ. Εὐτυχεῖς ὅσαι ἐννοοῦν τὴν ἀποστολήν των ταύτην καὶ δὲν ἐπιζητοῦν τὴν χαρὰν τῆς ζωῆς εἰς χιμαιρικὰ ὄνειρα.

Η ΣΕΒΕΡΙΝΑ

Ἦτο ἡ ἐσπέρα τῆς 23ης Ἰουνίου τοῦ 1859. Τὰ Γαλλικὰ συντάγματα φθάσαντα ἐκ Μιλάνου ἐν διαστήματι μιᾶς ἡμέρας διὰ μακρῶν κονισαλέων ὁδῶν, ὑπὸ τὰς ἀκτίνας θερμοτάτου ἡλίου, ἐστρατοπέδευον ἐξησθενημένα ἐκ τῆς κοπώσεως, ἐν ἀπεράντῳ πεδιάδι περικλειομένῃ ἐν τῷ ὁρίζοντι δι' ἀλύσσεως κυανωπῶν λόφων, ἐπὶ τῶν ὁποίων κλιμακηδὸν τάσσονται αἱ λευκαὶ οἰκίαι καὶ ὁ πύργος τοῦ Σολφερίνου.

Ἀστραπαὶ καύσωνος ἐχαράκωνον μὲ τοὺς ἐλιγμούς των τὰ μεγάλα μολυβδόχροα σύννεφα, φωτίζουσαι στιγμιαίως δι' ἀμυδροῦ πελιδνοῦ φωτὸς τὸ πεδίον τῆς μάχης τῆς ἐπαύριον.

Τὸ στρατόπεδον ἦτο βυθισμένον ἐν κατηφεῖ σκοτίᾳ διότι δὲν εἶχον ἀνάψει πυρὰς ἐκ συνετῆς προφυλάξεως· οὐδὲ εἷς κρότος, οὐδὲ ἓν ᾄσμα διέκοπτε τὴν πένθιμον σιωπὴν τῆς θυελλώδους ταύτης νυκτός, ἥτις ὥρειλε νὰ εἶνε ἡ τελευταία διὰ χιλιάδας γενναίων ἀνδρῶν, κοιμωμένων ὑπὸ τὰς σκηνὰς ἐκείνας.

Πάντες δὲν ἐκοιμῶντο ὅμως. Ἐκτὸς τῶν σκοπῶν καὶ τῶν ἀνδρῶν τῆς προφυλακῆς, ἠδύνατό τις εἰσέτι ν' ἀνεύρῃ ἀγρυπνοῦντας, βαδίζοντας διὰ μεγάλων βημάτων πέριξ τῶν σκηνῶν ἢ συνδιαλεγομένους χαμηλοφώνως, τοὺς νευρικοὺς καὶ τοὺς εὐερεθίστους ἐκείνους, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀκούσιος ἀνησυχία, ἐξασκεῖ πλειότερον κράτος ἢ ἡ φυσικὴ κόπωσις.

Ὁ Συνταγματάρχης Ρογῆρος Δε-Λεστρύ, ὅστις ὑπῆρξεν εἷς ἐκ τῶν ἡρώων τῆς μάχης ἦτο ἐκ τοῦ εἴδους τούτου τῶν νευρικῶν μελαγχολικῶν.

Διοικῶν σύνταγμα Δραγόνων ἐκ τῆς Μοίρας τῆς Μαργαρίτας ἐκέκτητο ἐπαξίως φήμην ὅτι εἶνε ταυτοχρόνως καὶ ὁ βέλτιστος τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ ἀνώτερος διακριθεὶς ἐν τῷ ὅπλῳ του ἀξιωματικός. Ἐν τῷ συντάγματί του, ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται τὸν ἐλάτρευον· ἐνῷ εἶχεν ἄκαμπτον αὐστηρότητα ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, ἐγίνωσκε ταυτοχρόνως ν' ἀσχολῆται μετὰ πατρικῆς ὅλως μερίμνης διὰ τοὺς στρατιώτας του. Ἐγίνωσκε νὰ οἰκονομῇ ὡσαύτως τὰς πλείονας τῶν ἀθλιοτήτων τοῦ ἐν ἐκστρατείᾳ βίου καὶ εὐδοκίμως νὰ ὑποστηρίζῃ τὸ ἠθικὸν τῶν ὑπ' αὐτόν, εἰς δυσχερεῖς περιστάσεις. Καθήμενος ἐν τῷ μέσῳ μικροῦ συμπλέγματος ἀξιωματικῶν, οἵτινες συνεζήτουν τὰς περιπετείας τῆς ἐπαύριον κρισίμου ἡμέρας, ὁ συνταγματάρχης Δε-Λεστρύ, ἐφαίνετο ἀποδίδων μετρίαν προσοχὴν εἰς ἐκεῖνα ἅτινα ἔλεγον. Ἐτίναζε διὰ τοῦ ἄκρου τοῦ μαστιγίου του τὸν κονιορτὸν τῶν ὑποδημάτων του καὶ ἐμάσσα σιγάρον ἡμίσβεστον. Αἴφνης ἀνήγειρε ζωηρῶς τὴν κεφαλήν καὶ ἐφάνη ἐξελθὼν ἐκ βαθέος ρεμβασμοῦ, εἶτα ἀπευθυνθεὶς ὁρμητικῶς εἰς τὸν ἀρχιχειρούργον τοῦ συντάγματος, ἕνα μεγάλον γέροντα ξηρόν, μὲ δέρμα ἔχον χροιὰν φλοιοῦ δρυός: Βαρζόλ, ἠρώτησε, πιστεύετε εἰς τὰς προαισθήσεις;

— Κατὰ τὰς προαισθήσεις, συνταγματάρχα μου, ἀπήντησεν ὁ ἐρωτηθείς. Δύναταί τις νὰ δοκιμάσῃ τοιαύτας, τοῦτο εἶνε ἀναμφισβήτητον· ὡς πρὸς τὸ ὅτι πραγματοποιοῦνται αὗται τοῦτο εἶναι ἕτερον ζήτημα.

— Τότε δὲν βλέπετε ἐν αὐταῖς προμηνύματα, ἀλλ' ἁπλᾶ φαινόμενα.

— Ὅπως εἴπετε, συνταγματάρχα μου.

— Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ὑμεῖς οἱ ἰατροὶ εἴσθε πάντες κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ὑλισταί· καὶ μετά τινα παῦσιν ὁ κύριος Δε-Λεστρὺ ἐψιθύρισεν: Ἴσως εἶναι καλλίτερον νὰ ἔχετε δίκαιον Βαρζόλ. Ὑπάρχουν ἰδέαι, τὰς ὁποίας πρέπει τις νὰ ἀποδιώκῃ, ὅταν εὑρίσκεται εἰς παραμονὴν μιᾶς ἡμέρας, ὅπως ἐκείνης ἥτις μᾶς προετοιμάζεται. Εἶτα ἐγερθεὶς μὲ κίνημά τι ὁρμητικόν.

— Πηγαίνω ὅπως δοκιμάσω νὰ κοιμηθῶ, εἶπε. Σᾶς παρακαλῶ δὲ νὰ πράξητε τὸ αὐτό, κύριοι· ἐντὸς τινῶν ὡρῶν ἔχομεν ἀνάγκην ὅλων τῶν δυνάμεών μας.

Καὶ ἀπεμακρύνθη ἀφήσας τοὺς ἀκροατάς του ἀρκετὰ ἐκπεπληγμένους διὰ τὸν παράδοξον διάλογον, ὃν ἤκουσαν. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὅλοι διεσκορπίσθησαν. Ἐντὸς ὀλίγου δὲν ἔμειναν μετὰ τοῦ ἀρχιχειρούργου εἰμὴ δύο ἀξιωματικοί, εἷς λοχαγὸς καὶ εἷς νεαρὸς ὑπολοχαγός.

— Τί θέλει νὰ εἴπῃ μὲ τὰς προαισθήσεις του, ὁ συνταγματάρχης; ἠρώτησεν ὁ νεώτερος τῶν ἀξιωματικῶν. Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι φοβεῖται διὰ τὴν αὔριον. Εἰξεύρετε ὅτι δὲν εἶνε τοῦτο οὐδόλως ἐνθαρρυντικόν; ἔπειτα τὸ σκυθρωπὸν τοῦτο ὕφος, ἡ σιωπὴ αὔτη, ἐκ τῆς ὁποίας δὲν ἐξῆλθεν εἰμὴ διὰ νὰ προφέρῃ λόγους, τοὺς ὁποίους εἴχον κάλλιον νὰ μὴ ἀκούσω! Ὁ παροξυσμὸς οὗτος τὸν καταλαμβάνει συχνάκις. Ἀλλ' ὁποία εἶναι ἡ αἰτία τῆς σκυθρωπότητος ταύτης; ἐπανέλαβεν ὁ νεαρὸς ὑπολοχαγός.

— Εἶνε ἱστορία, ἣν γνωρίζομεν πάντες, ἀπήντησεν ὁ λοχαγός, ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει.

— Πάντες, ἐξαιρουμένου ἐμοῦ, ἐξελθόντος τῆς Σωμύρης πρὸ τριῶν μηνῶν.

Ὁ Βαρζὸλ τότε ἔλαβε τὸν λόγον: «Κατὰ τὸ 1834 ὁ Ρογῆρος διωρισθεὶς ὑπολοχαγὸς εἰς τὸ θηρευτικὸν σῶμα τῆς Ἀφρικῆς, ὅτερ ἐσχηματίζετο τότε, ἀπεβιβάσθη εἰς Ἀλγέριον, ὅπου ἐπορευόμην καὶ ἐγὼ ὡς βοηθὸς δεύτερος, ἀκόλουθος τοῦ στρατιωτικοῦ νοσοκομείου. Ἤμην κατὰ τινα ἔτη πρεσβύτερος αὐτοῦ, ἀλλ' οἱ χαρακτῆρές μας συνεπάθουν καὶ δὲν ἠργήσαμεν νὰ συνάψωμεν σχέσιν, ἣν ὁ χρόνος ποσῶς δὲν ἐξησθένησεν. Ὁ Ρογῆρος ἦτο νέος, ὡραῖος, θελκτικός· ἔφερε λαμπρὸν ὄνομα καὶ ἡ περιουσία τῆς οἰκογενείας του τῷ διετήρει πάντοτε τὸ βαλάντιόν του πλῆρες. Ἐννοεῖται ὅτι αἱ καλαὶ περιστάσεις δὲν τῷ ἔλειψαν καὶ μάλιστα εἰς πόλιν, οἵα ἡ τοῦ Ἀλγερίου. Ἔσχεν ἔρωτας πάσης κατηγορίας, ἔρωτας συχνάκις διαλυθέντας, ὅτὲ μὲν ὑπὸ νέων ἰδιοτροπιῶν, ὅτὲ δὲ ἕνεκα ἀποστολῶν εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ὅπου προσφέρθη μετὰ τόσης γενναιότητος, ὥστε ἐντὸς τριῶν ἐτῶν εἶχεν ἤδη κατακτήσει τὸν βαθμὸν τοῦ λοχαγοῦ. Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους τούτου ὁ Ρογῆρος ὑπεχρεώθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Γαλλίαν. Ἡ μήτηρ του τῷ εἶχεν ἑτοιμάσει ἐν λαμπρὸν συνοικέσιον. Τὸν ἀνέμενεν ἐκεῖ κάτω μία ὡραία γυνὴ ἐφωδιασμένη μὲ ἐν ὡραῖον ἑκατομμύριον.

«Ἀπεχαιρέτησεν ἄνευ πολλῆς θλίψεως τὴν τελευταίαν κατάκτησίν του ἐν Ἀλγερίῳ, Σεβερίναν τινά, χορεύτριαν τοῦ θεάτρου. Ἦτο κόρη ὡραία, χρώματος μελαγχροινοῦ, μὲ ἐπιμήκεις ὀφθαλμοὺς μέλανας ἐκφράσεως ἀγρίας, στόμα σαρκῶδες, ὅπερ ἀπέβαινεν ἡδυπαθὲς ὅτε αὐτη σπανίως ἐγέλα, καὶ κόμην οὐλότριχα. Ἔλεγεν ἑαυτὴν Ἰταλίδα, γεννηθεῖσαν ἐν Ρώμῃ, ἀλλ' ἐκ πατρὸς καὶ μητρὸς Βοημῶν, θαυματοποιῶν τὸ ἐπάγγελμα.

«Ἡ Σεβερίνα κατελήφθη ὑπὸ πάθους ἀγρίου διὰ τὸν Ρογῆρον, ἀγρίου ὅτον καὶ τὸ ἄτομόν της. Εἶχεν ἐκλάβει τὸ πρᾶγμα τοσοῦτον σπουδαίως, ὥστε πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Ρογῆρου ἔλαβε χώραν σκηνή τις μεταξὺ αὐτῶν, ἐν τῇ ὁποίᾳ τὸ ἐγχειρίδιον τῆς δεσποινίδος μικροῦ δεῖν νὰ τάμῃ τὸ δέρμα τοῦ λοχαγοῦ. Μὴ δυνηθεῖσα νὰ τὸν φονεύσῃ, ἀφῆκεν αὐτῷ ἀντὶ ἀποχαιρετισμοῦ τὴν ὑπόσχεσιν, ὅτι θἄττον ἢ βράδιον θὰ τὸν ἐκδικηθῇ.

Ὁ Ρογῆρος ἄλλο δὲν ἔπραξε ἢ νὰ γελάσῃ διὰ τὴν ἀπειλὴν ταύτην. Συνεκινήθην πλεῖον αὐτοῦ καὶ τὴν ἐπαύριον ἐπιστρέφων ἐκ τοῦ λιμένος ὅπου τὸν εἶχον συνοδεύσει μέχρι τοῦ ἀτμοπλοίου, ὑπεσχέθην αὐτῷ νὰ ἐπαγρυπνῶ ἐπὶ τῆς Σεβερίνας.

Διστυχῶς αὕτη κατέλειπε τὸ Ἀλγέριον ἕνα μῆνα μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Δὲ-Λεστρὺ καὶ δὲν ἠδυνήθην νὰ μάθω ποῦ ἐπορεύθη.

Τρία ἔτη παρῆλθον ἀπὸ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Ρογήρου εἰς Γαλλίαν. Διετηρήσαμεν ἀλληλογραφίαν· αἱ ἐπιστολαί του μοὶ ἀνήγγειλαν τὸν γάμον του, τὴν γέννησιν υἱοῦ, ὃν ὠνόμασε Δανιήλ· μ' ἐκράτει ἐνήμερον καὶ τῶν ἐλαχίστων συμβεβηκότων τῆς εὐτυχοῦς ὑπάρξεώς του καὶ μὲ παρεκίνει πάντοτε νὰ πορευθῶ πρὸς συνάντησίν του εἰς τὴν γεννέτειραν γῆν. Ἔλαβον τὸν διορισμόν μου ὡς πρῶτος ἀνώτερος βοηθὸς συντάγματός τινος τοῦ ἱππικοῦ τῆς φρουρᾶς τῶν Παρισίων. Ἐπεβιβάσθην ἐπὶ ἀτμοπλοίου. Φθάσας εἰς Μασσαλίαν ὅπου ὥρειλον νὰ διαμείνω ἐπὶ δύο ἡμέρας, ἐπορεύθην εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Καστελλάνης, καὶ τὰ πρῶτα ὀνόματα, τὰ ὁποῖα ἀνέγνωσα εἰς τὸν κατάλογον τῶν ταξειδιωτῶν, ὑπῆρξαν τὰ τοῦ κόμητος καὶ τῆς κοσμήσσης Δὲ-Λεστρύ.

Κρίνατε τὴν χαράν, μεθ' ἧς ἐνηγκαλίσθημεν, μετὰ τριῶν ἐτῶν χωρισμόν. Ὁ Ρογῆρος μ' ἐπαρουσίασε πρὸς τὴν σύζυγόν του, Παρισινήν, καὶ μοὶ ἐπέδειξε μεθ' ὑπερηφανίας τὸν Δανιήλ του, διετὲς νήπιον, ροδόχρουν καὶ ξανθόν, μὲ κόμην βοστρυχώδη καὶ ὀφθαλμοὺς κυανοῦς ὁμοίους μὲ τοὺς τῆς μητρός του.

Ἦτο τρελλὸς διὰ τὸ παιδίον τοῦτο ὁ δυστυχὴς ἀνήρ, καὶ ἀληθῶς εἰπεῖν, ἦτο τὸ ὡραιότερον χερουβεῖμ ὅπερ ἠδύνατό τις νὰ φαντασθῇ. Δὲν τὸ εἶδον ἢ ἅπαξ, ἀλλ' ἡ μικρὰ μειδιῶσα αὐτη κεφαλὴ εἶνε πάντοτε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου.

Ἡ φωνὴ τοῦ ἀρχιχειρούργου ἔτρεμε ἐλαφρῶς. Διεκόπη ἐπὶ στιγμὴν, εἶτα ἐπανέλαβε:

Ὁ Ρογῆρος μ' ἐπληροφόρησεν, ὅτι ἐπωφελεῖτο ἀδείας τινός, ὅπως ταξειδεύσῃ μετὰ τῆς συζύγου του εἰς Ἰταλίαν. Εἶχε συγκατανεύσει εἰς τὸ ἄρτι τοσούτου χρόνου ἐπιθυμούμενον ὑπὸ τῆς κομήσσης ταξείδιον, μὲ τὸν ὅρον, ὅτι ὁ Δανιὴλ τοῦ ὁποίου δὲν ἤθελε ν' ἀποχωρισθῇ, θὰ συμετέσχε τούτου. Ὅπως προφυλάξωσι ἐκ τῆς κοπώσεως τὸ νήπιον ἐποιοῦν συνεχῶς σταθμούς. Ὤφειλον νὰ διαμείνωσιν ἐν Μασσαλίᾳ δύο ἡμέρας ἵνα ἴδωσι τὴν Corniche πρὶν μεταβῶσιν εἰς Γένουαν. Ἀπεφατίσθη ὅτι θὰ παρέτεινον τὴν διαμονήν μου ἐπὶ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας, ἵνα βραδύνωμεν τὴν στιγμὴν τοῦ ἀποχωρισμοῦ.

Μετὰ μεσημβρίαν, ἐπειδὴ ἦτο λαμπρὸς καιρός, ἔπεμψαν τὴν τροφὸν νὰ περιδιαβάσῃ μετὰ τοῦ Δανιὴλ εἰς τὴν ὄχθην τῆς θαλάσσης, ὅλως πλησίον τῆς Ἐπιφυλακῆς, ἐπὶ τῆς ὡραίας ταύτης ἀκτῆς, ὅπου ἀνορθοῦται σήμερον τὸ μεγαλοπρεπὲς ἀνάκτορον τοῦ Πράδο. Δύο ὥρας βραδύτερον, ἡ γυνὴ αὕτη ἐπέστρεψε μόνη εἰς τὸ ξενοδοχεῖον. Εἶχε τὴν ὄψιν ἠλλοιωμένην, τοὺς ὀφθαλμοὺς παραφόρους καὶ ἐρρίφθη ὀλολύζουσα εἰς τοὺς πόδας τῆς κυρίας Δὲ-Λεστρὺ ζητοῦσα παρ' αὐτῆς συγγνώμην, διότι εἶχεν ἀπωλέσει τὸ τέκνον της.

«Διηγήθη αὕτη, ὅτι ὁ Δανιὴλ ἔπαιζεν ἐπὶ τῆς ἄμμου καὶ ἀσχολουμένη νὰ θεωρῇ τοὺς ἐξελιγμοὺς πλοίου, ὅπερ ἔπλεεν ἐγκαρσίως ἐπὶ τοῦ πελάγους, ἀπώλεσε ὡρὸς στιγμὴν αὐτὸν ἐκ τῶν

ὀφθαλμῶν της, μεταστραφεῖσα δὲ δὲν τὸν εἶδε. Παράφορος ἤρχισε νὰ κραυγάζῃ, νὰ προσκαλῇ τὸν μικρόν, εἶτα ἔτρεξε μέχρις οὗ ἀπέκαμε· ὅμιλος ἀνθρώπων ἑλκυσθέντων ἐκ τῶν κραυγῶν της προσεπάθησαν ν' ἀνακαλύψωσι τὸ παιδίον. Δὲν τὸ ἀνεῦρον.

«Μὴ ὁ Δανιὴλ ἔδραμε μέχρι τῆς θαλάσσης καὶ πεσὼν ἐπνίγη;

«Ἡ ὑπόθεσις αὕτη ὀλίγον ἦτο πιθανή, διότι ὁ παῖς μόλις ἐπεριπάτει καὶ ἡ θάλασσα ἦτο λίαν μακρὰν τοῦ μέρους, ὅπου ἡ τροφός του τὸν εἶχε τοποθετήσει. Ἔμενεν ἡ πιθανότης μιᾶς ἁρπαγῆς. Ἡ ἀστυνομία ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν πρὸς ἀνακάλυψιν μιᾶς ἐνδείξεως, ἴχνους τινός, ἠρεύνησεν ἐπὶ ἑβδομάδας πάντα τὰ καταγώγια τῆς Μασσαλίας καὶ τῶν περιχώρων, πάσας τὰς φωλεὰς τῶν κακούργων, ὅπου ἐμφωλεύει ἡ κοσμοπολίτις κραιπάλη. Ἦτο κόπος ἀπολεσθείς. Ἔπεμψαν τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ παιδὸς εἰς ἅπαντας τοὺς προξένους τῆς Γαλλίας, μετὰ ρητῆς διαταγῆς, ὅπως ποιήσωσι ἀνζητήσεις. Ὁ Ρογῆρος αὐτὸς ὁ ἴδιος καθιέρωσε πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον μέρος τῆς περιουσίας του καὶ ἐν ἔτος ὅλον ταξειδεύων ἀνὰ τὴν Εὐρώπην. Ἐπέστρεψε μόνος μετὰ θλίψεως ἐν τῇ ψυχῇ. Ἡ κόμησσα ἀναλισκομένη βραδέως ὑπὸ τῆς ὀδύνης, ἀπεβίωσε.

Ὅσον διὰ τὸν συνταγματάρχην ἐν πρώτοις ἐσκέφθη ν' αὐτοκτονήσῃ, εἶτα νὰ γείνῃ τραπιστής. Καὶ ὅμως τελευταία τίς ἐλπὶς τὸν συνεκράτει ἐν τῷ βίῳ· ἔλεγεν ὅτι ἂν ἡ Μεσόγειος δὲν κατέπιε τὸ τέκνον του, ἡ Θεία Πρόνοια θὰ ἐλάμβανεν οἶκτον δι' αὐτόν, ἵνα τῷ ἀποδώσῃ τοῦτο ἡμέραν τινά.

«Ἐρειδόμενος ὑπὸ τῆς τοσοῦτον ἀσθενοῦς ταύτης ἐλπίδος, ὑπὸ τοῦ ὀνειροπολήματος τούτου μᾶλλον, κατέφυγεν ἐν τῷ στρατιωτικῷ βίῳ, ὅπως ἔν τινι μοναστηρίῳ· τὸ στρατιωτικὸν σύνταγμα ἀπίβη ἡ οἰκογένειά του, ἐλησμόνησε τὴν λύπην του δυνάμει τῆς ἐνεργείας, ἀλλὰ συχνάκις ἐπίσης ἡ πληγή, ἥτις ἔχει πάντοτε τὴν καρδίαν του αἱμοσταγῆ, ἀναζῇ, καὶ ἐν ταῖς στιγμαῖς ταύταις τὸν βλέπουσι τοσοῦτον σκυθρωπὸν καὶ ρεμβώδη.

Καὶ ὁ ἀρχιχειρουργὸς προσέθηκεν ἐν εἴδει ἐπιλόγου:

— Αὔριον, ἐνώπιον τῶν Τεδέσκων, θὰ ἴδητε ἐὰν ὁ συνταγματάρχης ρεμβάζῃ. Θὰ μοὶ δώσητε τὰς εἰδήσεις, ἀγαπητέ μου ὑπολοχαγέ.

Τὴν ἐπαύριον κατὰ τὰς πέντε ὥρας τῆς πρωΐας, διπλῆ σειρὰ λευκοῦ καπνοῦ διέτρεχε κατ' ἔκτασιν τριῶν χιλιομέτρων ἐπὶ τῶν δύο λόφων τῆς εὐρείας πεδιάδος. Ἐκ τοῦ καπνοῦ τούτου ἐξήρχοντο ταχεῖαι λάμψεις καὶ συνεχὴς κρότος ἐκπυρσοκροτήσεων· ὁ κανονιοβολισμὸς ἁπλοῦτο καθ' ὅλον τὸ μέτωπον τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ· αἱ αὐστριακαὶ κανονιοστοιχίαι κλιμακηδὸν διατεταγμέναι ἐν ταῖς πλευραῖς τῶν λόφων ἀπήντων διὰ καθέτου πυρός. Ἐντὸς ὀλίγου ἀπέβη πρόδηλον, ὅτι ἐν τῇ πάλῃ ταύτῃ τοῦ πυροβολικοῦ, ἥτις παρετάθη πολλὰς ὥρας, ἡ νίκη θ' ἀπέβαινε ὑπὲρ ἡμῶν. Τὸ αὐστριακὸν πυροβολικὸν εἶχε τὸ πλεονέκτημα τῆς θέσεως· ἀλλὰ τὸ πλεονέκτημα τοῦτο κατεστρέφετο ὑπὸ τῆς ἀνωτέρας δυνάμεως τῶν ἡμετέρων χαρακωμάτων, ἅτινα τὴν ἡμέραν ταύτην ἐνεφανίζοντο τὸ πρῶτον ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης.

Τρίς, τὸ πολυάριθμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ἱππικόν, δι' οὗ ἤλπιζεν ὁ στρατηγὸς Βενεδὶκ νὰ μᾶς κατατροπώσῃ, ἀπεπειράθη νὰ τεθῇ ἐν γραμμῇ. Τρὶς αἱ ἴλαι τῶν ἱππέων αὐτοῦ ἀφανισθεῖσαι ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ὀβουζίων ἐξ ὑπερμέτρου ἀποστάσεως, παρηρτήθησαν τῆς ἐφόδου.

Δὲν ἔχομεν τὴν πρόθεσιν νὰ διηγηθῶμεν ἐνταῦθα τὰς πο-

λυαρίθμους περιπετείας τῆς μάχης, ἥτις δὲν ἔληξεν, εἰμὴ τὴν νύκτα.

Περὶ τὰς τρεῖς ὥρας, πᾶσαι αἱ ἡμέτεραι μοῖραι ἐκινήθησαν ὅπως κυρι εύσωσιν ἐξ ἐφόδου τὸν πύργον τοῦ Σολφερίνου, ὅστις ἦτο ἡ κλεὶς τῶν ἐχθρικῶν δυνάμεων. Εἰς τὴν ἐλαχίστην ταύτην στιγμήν, τὸ αὐστριακὸν ἱππικὸν κατέβαλλε νέας προσπαθείας. Συναθροισθὲν ἐν τῷ κοιλώματι μικρᾶς κοιλάδος, ὑπὸ τὴν σκέπην δάσους τινός, ἐφώρμησεν αἴφνης μανιωδῶς καταλαβὸν τὰς πλευρὰς τῶν ἡμετέρων ταγμάτων, βαδιζόντων ἐν ταῖς πρώταις κατωφερείαις τῶν λόφων.

Ἐννοῶν τὸν κίνδυνον ὁ στρατηγὸς Νιὲλ ἐξέπεμψε τὴν μοῖραν τῆς Μαργαρίτας ἔμπροσθεν τοῦ σίφωνος τούτου. Οἱ δρακόνοι τοῦ συνταγματάρχου Ρογήρου ἐφώρμων ἐν ταῖς πρώταις γραμμαῖς. Ἐγένετο φρικώδης συμπλοκή. Εἰς τὰ ποδοκροτήματα τῶν ἵππων, εἰς τὴν κλαγγὴν τῶν ξιφῶν, ἀνεμιγνύετο μετὰ τοῦ κρότου τῶν πυροβολισμῶν καὶ τῶν ὑποκώφων βροντῶν τοῦ τηλεβόλου, ὁ κεραυνὸς φοβερᾶς θυέλλης, ἥτις ἐξερράγη περικαλύπτουσα τὸ πεδίον τῆς μάχης διὰ χειμάρρου βροχῆς.

Ἐν τῇ συγχύσει τῆς συμπλοκῆς, ὁ συνταγματάρχης εἶδεν αἴφνης ἀναφυομένους ἐν ἀποστάσει δέκα βημάτων πρὸ αὐτοῦ δεκάδα οὐσσάρων λευκῶν ἐκ τοῦ συντάγματος τοῦ ἀρχιδουκὸς Ἀλμπρέϊχτ. .

Ὁ μικρὸς οὗτος ὅμιλος τῶν ἱππέων ὡδηγεῖτο ὑφ' ἑνὸς ὅλως νέου ὑπολοχαγοῦ ξανθοῦ μὲ ἀρτιφυῆ μύστακα, ὅστις ἐκτύπα διὰ τῆς σπάθης τοὺς δραγόνους μεθ' ὁρμῆς ὅλως γαλλικῆς καὶ διήνοιγε τὴν ὁδόν του ὡς σφαῖρα τηλεβόλου Ἓν τελευταῖον πήδημα τοῦ ἵππου του ἐπλησίασεν ἔτι τὸν μικρὸν ὑπολοχαγὸν πρὸς τὸν συνταγματάρχην, ὅστις εἶδε τὴν λάμψιν τοῦ ξίφους του καὶ δὲν ἔσχε ἢ τὸν καιρὸν ὅπως πιέσῃ τὴν σκανδάλην τοῦ μολυβδοβόλου του.

Ὁ αὐστριακὸς ὑπολοχαγὸς ἔπεσε πληχθεὶς ὑπὸ τῆς σφαίρας κατὰ μέτωπον.

Ἐν τέλει τῆς μάχης, ὁ Ρογῆρος Δὲ Λεστρὺ ἐπιστρέψας ἐν τῷ πεδίῳ ἐπανεῖδε τὸν τόπον, ὅπου ἔλαβε χώραν ἡ συνάντησις αὐτη. Τὸ πτῶμα τοῦ μικροῦ οὐσσάρου ἔκειτο ἐξηπλωμένον ἐπινωτίως· λεπτὴ γραμμὴ αἵματος ἔρρεεν ἔτι ἐκ τῆς μελαίνης ὀπῆς τῆς σχηματισθείσης ὑπὸ τῆς σφαίρας καὶ ἐχάνετο ἐντὸς τῶν ξανθῶν βοστρύχων αὐτοῦ. Ἦτο γαλήνιος ὡς παῖς κοιμώμενος.

Ὁ Ρογῆρος ἐστάθη καὶ παρετήρησε τὸ πτῶμα μετὰ βαθείας συγκινήσεως.

Πλησίον τούτου εὗρε περικυκλωμένον ὑπὸ ἀποσπάσματος εὐζώνων πεζῶν ἄθροισμα αἰχμαλώτων αὐστριακῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ εἷς ἀξιωματικὸς τῶν οὐσσάρων τοῦ Ἀλμπρέϊχτ.

Ὁ συνταγματάρχης προυχώρησε πρὸς αὐτὸν καὶ δεικνύων αὐτῷ τὸν νεκρόν :

— Δύνασθε νὰ μοὶ εἴπητε, κύριε, τὸ ὄνομα τοῦ ἀνδρείου τούτου παιδός; ἠρώτησεν.

— Ὠνομάζετο Φράντς Χρίστελ, ἀπεκρίθη ὁ ἀξιωματικός».

Ἕνα μῆνα μετὰ τὴν συνθήκην τῆς Βιλλαφράγκας, ὁ συνταγματάρχης Ρογῆρος Δὲ-Λεστρὺ εἰσελθὼν ἐν Παρισίοις μετὰ τοῦ Ἰταλικοῦ στρατεύματος, ἔλαβε τὴν ἐπομένην ἐπιστολὴν χρονολογουμένην ἐκ Μιλάνου.

«Ἀνδρεῖέ μου Ρογῆρε,

«Γινώσκεις ὅτι εὑρίσκομαι ἔτι ἐν τῷ στρατιωτικῷ νοσοκομείῳ τοῦ Μιλάνου καὶ ὅτι θὰ μένω ἐνταῦθα μέχρις ἐντελοῦς ἐπανόδου καὶ τοῦ ἐσχάτου τῶν τραυματιῶν μας. Πρό τινων ἡμερῶν, ἔφεραν ἐδῶ πολλοὺς κλέπτας στρατιώτας συλληφθέντας ὑπὸ τῶν ἰδικῶν μας ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ἐνῷ ἀπεγύμνουν τοὺς νεκρούς. Μεταξὺ αὐτῶν, ἀνεῦρον γηραιάν τινα γυναῖκα μετημφιεσμένην εἰς ἄνδρα, τῆς ὁποίας ἀνεγνώρισαν τὸ φῦλον, ὅτε τὴν ἐξέδυον. Δι' εὐσπλαγχνίαν τὴν ἀπέθεσαν ἐπί τινος κλίνης, διότι ἐψυχορράγει. Τὴν ἐπλησίασα διὰ νὰ ἐπιδέσω τὸ τραῦμά της Κρίνε τὴν ἔκπληξίν μου ὅτε τὴν ἤκουσα νὰ μὲ λέγῃ : Δὲν μὲ ἀναγνωρίζετε, κύριε Βαρζόλ, εἶμαι ἡ Σεβερίνα. Εἰς τοὺς μαρανθέντας χαρακτῆρας τῆς γραίας ταύτης ἀνεγνώρισα τῷ ὄντι τὴν ἀρχαίαν ἐρωμένην σου τοῦ Ἀλγερίου. Ὑπὸ τίνος ἀλληλουχίας ἀθλιοτήτων εἶχε κατέλθει αὕτη μέχρι τῆς αἰσχρᾶς τέχνης τῆς κλεπτρίας τῶν νεκρῶν εἶνε μυστήριόν τι, εἰς ὃ δὲν ἀπεπειράθην νὰ εἰσχωρήσω Ἔμαθον μόνον ὅτι πρὶν ἐκπνεύσῃ ἐπέτρεψε τῷ ἱερεῖ νὰ μοὶ κοινοποιήσῃ μέρος τῆς ἐξομολογήσεώς της. ἐλπίζουσα διὰ τούτου ν' ἀποσπάσῃ τὴν ψυχήν της ἐκ τοῦ διαβόλου.

«Αὕτη εἶνε, ἥτις ἔκλεψε τὸν Δανιὴλ ἐν Μασσκλίᾳ. Μετὰ πλῆθος συμβεβηκότων, ἄτινα θὰ σοὶ διηγηθῶ ἀργότερον, ἡ πενία τὴν ἐβίασε νὰ ἐγκαταλείπῃ τὸ παιδίον εἰς Βιέννην, ἐμπιστευθεῖσα αὐτὸ δι' ἐπιστολῆς τινὸς εἰς τὸ ἔλεος τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ ξενοδοχείου, ὅπου αὕτη κατῴκει. Τὸ ξενοδοχεῖον τοῦτο ἔφερε τὸν ἀριθμὸν 19 ἐν τῇ ὁδῷ τῶν Ρόδων. Ἔκτοτε δὲν ἤκουσέ τι περὶ αὐτοῦ. Ἀλλ' αἱ πληροφορίαι αὗται σοὶ ἀρκοῦσιν ὅπως ἀνεύρῃς τὰ ἴχνη τοῦ Δανιήλ. Ἀπευθύνθητι εἰς τὴν αὐστριακὴν πρεσβείαν,

Ὁ γηραιὸς φίλος σου, Βαρζόλ».

Ὁ Ρογῆρος, παράφορων ἐκ χαρᾶς, ἔδραμεν εἰς τὴν πρεσβείαν. Μετὰ δεκαπέντε ἡμερῶν πυρεττώδη προσδοκίαν, καθ' ἣν στιγμὴν ἦτο ἕτοιμος νὰ κατακλιθῇ, ὁ θαλαμηπόλος του τῷ ἐνεχείρισε μέγαν φάκελλον ἐτφραγισμένον διὰ μεγάλης ἐρυθρᾶς σφραγῖδος φερούσης τὰ σήματα τῆς Αὐστρο-Ούγγαρίας.

Ἰδοὺ τί ἀνέγνω : «Κύριε Κόμη. Ἡ Αὐτοῦ ἐξοχότης, ὁ κ. πρέσβυς τῆς Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῆς καὶ Βασιλικῆς Μεγαλειότητος, μ' ἐπεφόρτισε νὰ Σᾶς ἀναγγείλω, ὅτι ὁ παῖς περὶ τοῦ ὁποίου ἐζητήσατε πληροφορίας, ἐγκαταλειφθεὶς τὴν 20 Σεπτεμβρίου τοῦ 1846 ἔν τινι ξενοδοχείῳ τῆς Βιέννης, συνελέχθη παρ' οἰκογενείας ἐντίμου δικαστοῦ, ἥτις τὸν υἱοθέτησεν· ἐξῆλθε τὸ παρελθὸν ἔτος ἐκ τοῦ στρατιωτικοῦ σχολείου τοῦ Ὀλμούτς, μὲ τὸν βαθμὸν ὑπολοχαγοῦ τοῦ ἱππικοῦ. Κατατχθεὶς εἰς τὸ σύνταγμα τῶν Οὐσσάρων τῆς Α. Α. Υ. τοῦ Ἀρχιδουκὸς Ἀλμπρεΐχτ, εὗρε τὸν θάνατον ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης τοῦ Σολφερίνου.

«Ἔφερε τὸ ὄνομα τοῦ θετοῦ αὐτοῦ πατρός: Φράντς Χρίστελ»

Μετά μίαν ὥραν, ὁ θαλαμηπόλος εἰσελθὼν ἡρέμα εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ κυρίου του, εὗρεν αὐτὸν ἀκίνητον ἐν τῷ ἀνακλίντρῳ του μὲ πρόσωπον λευκὸν ὡς κηρόν, μὲ ὀρθαλμοὺς ἀνεωγμένους ἁπλανεῖς καὶ προσηλωμένους ἐπὶ τῆς ὀλεθρίου ἐπιστολῆς.

Ὁ θαλαμηπόλος πτοηθεὶς ἤψατο τοῦ ὤμου του Ὁ κύριος Δὲ-Λεστρὺ κατέπεσεν ὡς ἀδρανὴς ὄγκος. Ἦτο νεκρός.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) **Μαρία Φιλιππίδου**

ΑΠ' ΑΘΗΝΩΝ ΕΙΣ ΣΙΚΑΓΟΝ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΔΟΣ ΤΑΞΕΙΔΙΩΤΙΔΟΣ

ΜΙ'.

Μὲ εἵλκυσεν ἀναμφιβόλως ἡ φιλελληνὶς κυρία, καὶ μὲ συνεκίνει καὶ μὲ ἔτερπεν ἡ καλλιτεχνικὴ καὶ καθαρῶς ἀρχαία Ἑλληνικὴ ἀμφίεσίς της, ἀλλ' ἡ ὥρα παρῆρχετο καὶ δὲν εἶχον εἰς τὴν διάθεσίν μου εἰμὴ τὴν μεταμεσημβρίαν ἐκείνης τῆς ἡμέρας.

Ἔσπευσα λοιπὸν νὰ ἐπωφεληθῶ τῶν ὀλίγων ὑπολειπομένων μοι ὡρῶν, ἵνα τουλάχιστον διέλθω διὰ τῶν μεγάρων καὶ τῶν τμημάτων, τὰ ὁποῖα δὲν κατώρθωσα νὰ ἐπισκεφθῶ. Ἀλλὰ τόσον ὀλίγα σχετικῶς εἶχον ἴδει, ὥστε ἀφοῦ ἔρριψα ἓν βλέμμα ἐπὶ τοῦ χάρτου τοῦ ὁδηγοῦ μου, ἐπείσθην ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ διεξέλθω ἔστω καὶ διαβατικῇ, ἔστω καὶ τρέχουσα, τὸ ὑπόλοιπον.

Θὰ περιορισθῶμεν εἰς τὰ κυριώτερα εἶτον, ἀναζητοῦσα διὰ τοῦ βλέμματος κινέζον φορέα, ὅστις θὰ μὲ μετέφερε ταχύτερον διὰ τοῦ μικροῦ φορείου του. Ἐνῷ δὲ ἀνὰ πᾶσαν διεύθυνσιν περιέρερον τὸ βλέμμα, εἵλκυσεν αἴφνης τὴν προσοχήν μου παμ-

μεγέθης χάρτης ρεκλαμοφόρος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου διὰ μεγάλων γραμμάτων καὶ ρεκλαμικωτάτων λέξεων ἀνηγγέλλετο ἱεροτελεστία ἔν τινι ναῷ Μεθοδιστῶν καὶ διδασκαλία τοῦ θείου λόγου ὑπὸ ἑνὸς τῶν γνωστοτέρων ἱεροκηρύκων. Ἡ παραπλεύρως θεατρικῆς ρεκλάμας ἀγγελία αὕτη θρησκευτικῆς τελετῆς μὲ ἐσκανδάλισεν ὀλίγον. Μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ἡ θρησκεία ἔχανε πολὺ ἐκ τοῦ ἰδεώδους μεγαλείου της κατερχομένη οὕτω εἰς τὰς τριόδους· καὶ τὸ ἀκτινωτὸν τῆς ποιήσεως, ὑφ' ἧς αὕτη περιβάλλεται, ἠμαυροῦτο οὕτω διὰ τῶν πομπωδῶν ἐκείνων λέξεων αἵτινες ἀνὰ τοὺς τοίχους ἐκυκλοφόρουν.

Ὅ,τι ἰδίᾳ ἠνύξησε τὴν ἀπογοήτευσίν μου ἦτο ἡ διὰ μικροτέρων χαρακτήρων ὑποσημείωσις τῆς ρεκλάμας : Ὑπὸ τὸν ναὸν ὑπάρχει καφεστιατόριον, ἐν ᾧ δίδονται καὶ παγωτά Οὕτω εἰς τὸ πνεῦμά μου ἡ θρησκεία προσελάμβανε καθαρῶς ἐμπορικὴν χροιάν· ἀπέστρεψα ἀποτόμως τὰ βλέμματα ἀπὸ τοῦ χάρτου ἐκείνου, φοβουμένη μὴ ἀνεγνώσω κατωτέρω καὶ τιμὰς εἰσόδου διὰ τὸ θεῖον κήρυγμα.

Ἦτο ἡ πρώτη μου ἀπογοήτευσις εἰς τὸν Νέον Κόσμον. Ἀπογοήτευσις ἥτις δὲν ἀπέρρεεν ἀπὸ φωνατικὴν θρησκομανίαν, ἀλλὰ ἀπὸ ἄπειρον σεβασμὸν πρὸς τὴν μεγάλην ἰδέαν τῆς θεότητος, ἣν πάντοτε ἐσυνείθισα νὰ θέτω ὑψηλά, πολὺ ὑψηλά, ὑπεράνω ὅλων τῶν κοσμικῶν μικροτήτων, καὶ πρὸς ἣν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχή μου ἐσυνείθισαν νὰ μεταρσιοῦνται κατὰ τὰς στιγμὰς τῆς ὑπερτάτης μελαγχολίας, καθ' ἣν ἀπὸ τῆς γῆς φαίνονται ζητοῦντα τὴν θείαν καταγωγήν των.

Οἱ ζητούμενοι φορεῖς εὑρέθησαν τέλος καὶ φερόμενοι ὑπ' αὐτῶν μετηνέχθημεν εἰς τὸ γραφικώτατον μέγαρον τῆς Μουσικῆς, ἀπὸ τοῦ ὁποίου εἰς κύματα μαγικὰ ἐξεχύνοντο αἱ μουσικαὶ ἁρμονίαι τῆς ἐν αὐτῷ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν διδομένης μεγάλης συναυλίας.

Ἡ ὀρχήστρα, ἡ διαρκῶς ἄλλως τε ἐγκατεστημένη εἰς τὸ μέγαρον τοῦτο, ἀπετελεῖτο ὑπὸ ἑβδομήκοντα πέντε μουσικῶν, ὁ δὲ χορὸς ὑπὸ τριακοσίων φωνῶν. Ἐκατέρωθεν τοῦ μεγάρου τούτου ἐκτείνεται στοὰ ἐπιμήκης μὲ διπλὴν συστοιχίαν στηλῶν Ἰονικοῦ ρυθμοῦ, ἰσαρίθμων πρὸς τὰς ἐπικρατείας, ἐξ ὧν ἀποτελοῦνται αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι. Ἐπὶ ἑκάστης τῶν στηλῶν τούτων ὑψοῦται πάλλευκον τὸ ἄγαλμα τῶν διασήμων ἀνδρῶν τῆς Ὁμοσπονδίας, οἵτινες διεκρίθησαν εἰς τὴν μουσικήν. Εἰσήλθομεν διὰ τῆς κεντρικῆς μεγάλης ὁδοῦ, ἀλλὰ δὲν ἀνήλθομεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς συναυλίας. Δέκα πέντε χιλιάδες ἀκροαταὶ εἶχον ἤδη συγκεντρωθῇ ἐκεῖ, δὲν ὑπῆρχε δὲ πλέον οὔτε μία θέσις κενή. Ἠδυνήθημεν μόνον νὰ θαυμάσωμεν τὴν ἔκθεσιν τῶν μουσικῶν ὀργάνων, ἀπό τινος δὲ ἐξώστου τὴν μαγικὴν θέαν τῆς λίμνης, ἣν εἰς πολὺ μακρὰν ἀπόστασιν, ἐφ' ὅσον ἐκτείνεται ὁ ὀρθαλμός, βλέπει τις περιορίζουσαν ἐν τῇ ἀποκρυσταλλωμένῃ, οὕτως εἰπεῖν, ἀκινησίᾳ της, τὸν ὁρίζοντα.

Κατήλθομεν ταχέως καὶ διηυθύνθημεν πρὸς τὸ κολοσσιαῖον πολεμικὸν πλοῖον, τὸ ὁποῖον φαίνεται ἠγκυροβολημένον ἐκεῖ, ὀλίγον ἀπω-τέρω εἰς τὸν λιμένα τῆς λίμνης, χωρὶς ὅμως νὰ εἶναι καὶ ἐκτεθειμένον εἰς τὰς προσβολὰς τῶν κυμάτων. Ὁμοιάζει τόσον πολὺ πρὸς πραγματικὸν πολεμικὸν πλοῖον, εἶνε τόσον τέλειος ὁ ἐξοπλισμός του, τόσον θαυμασίως τελεῖται ἐν αὐτῷ ἡ ἐν ἐμπολέμῳ καταστάσει ὑπηρεσία, ὥστε δικαίως ἀμφιβάλλουν οἱ ἐπισκεπτόμενοι αὐτὸ περὶ τοῦ ἂν καὶ αὐτὸ ἀποτελεῖ μέρος τῆς Ἐκθέσεως, εἶνε, οὕτως εἰπεῖν, τὸ μέγαρον τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ ἢ εἶνε ἀληθὲς πολεμικὸν πλοῖον μετενεχθὲν ἐκεῖ. ἵνα δώσῃ ἰδέαν τῶν γιγαντίων πλοίων, ἐξ ὧν ἀποτελεῖται ὁ στόλος τοῦ Νέου Κόσμου.

Καὶ ἐδῶ ἓν μόνον βλέμμα. Δὲν δυνάμεθα νὰ ἀνέλθωμεν. Μόλις μᾶς μένουν ὀλίγαι στιγμαὶ διὰ τὸ Μέγαρον τῆς Ἀλιείας, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τόσον μᾶς ἑλκύει. Τρέχομεν ἐκεῖ ἢ μᾶλλον μᾶς φέρουν εὐπετεῖς ἢ μὲ τοὺς κωνοειδεῖς πίλους των φορεῖς Κινέζοι. Πανταχοῦ σύμβολα θαλασσινά, παντοῦ φάλαναι καὶ ἁλιεῖς, παντοῦ θαλάσσια τέρατα καὶ ἑρπετὰ καὶ φυτὰ καὶ ἄνθη. Ὀσμὴ ἁλμυρά, ὀσμὴ ἰχθύων κατνιστῶν, ταριχευτῶν, ὀσμὴ κάλων καὶ σχοινίων πισσωμένων καὶ δικτύων ἰχθυοφόρων πληροῖ τὴν ἀτμόσφαιραν. Ἐδῶ ὁ Ὠκεανός, τὸν ὁποῖον ἐντὸς ὀλίγου θὰ διαπλεύσωμεν πάλιν, ἀναπαρίσταται ἐν ὅλῳ τῷ μεγαλείῳ του. Τὰ πλοιάρια, δι' ὧν εἰς τὰς ἀχανεῖς ἐκτάσεις του ἐνεργεῖται ἡ ἁλιεία, ἀπὸ τῶν ἀτελεστέρων μέχρι τῶν τελειοτέρων, ἐκτίθενται ἐδῶ καὶ κήρινοι ἄνδρες ἡλιοκαεῖς μὲ τιλλώδεις χεῖρας καὶ ἐξοιδημένας φλέβας φαίνονται ἀνασύροντες ἐδῶ μὲν γιγάντιον κῆτος, ἢ παλαίοντες ἐκεῖ μετὰ θαλασσίου τέρατος, καταδιώκοντος αὐτούς, ἢ ἀνατρέποντα μετὰ τοῦ ὑπὸ ξιφίου διατρηθέντος πλοιαρίου των, πληρόνοντες οὕτω διὰ τῆς ζωῆς των τὸ τεμάχιον τοῦ ἄρτου, τὸ ὁποῖον μετὰ τόσων ἀγώνων κεδιδίζουσι.

Ἀλλὰ δὲν ἔχομεν καιρὸν οὔτε νὰ ψυχολογῶμεν, οὔτε κἂν νὰ βλέπωμεν ἐδῶ. Ἀνερχόμεθα ταχέως καὶ ἀνὰ τέσσαρας τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος τῆς ἀγούσης πρὸς τὸ διαμέρισμα τῶν θαλασσίων φυτοβίων καὶ ἀναζητοῦμεν ἐκεῖ τοὺς ἑλληνικοὺς σπόγγους. Ἐλάχιστοι καὶ ἀστοχώτατα τοποθετημένοι. Καὶ ὅμως ἀποτελοῦν μέγα ἐμπόριον διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς πολλὰ ἑκατομμύρια ἀνέρχεται ἡ κυκλοφορία τῆς ἐτησίας ἐξαγωγῆς των εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Ὁ κώδων σημαίνει. Ἡ ἔκθεσις κλείει. Δι' ἡμᾶς τὸ μέγα τοῦτο βιβλίον τῆς διεθνοῦς προόδου καὶ δράσεως, τῆς παγκοσμίου κινήσεως τῶν τεχνῶν, τῆς βιομηχανίας καὶ τῶν ἐπιστημῶν κλείεται ὁριστικῶς καὶ διὰ παντὸς ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης. Τὸ αἴσθημα τὸ ὁποῖον μᾶς συνέχει δὲν διερμηνεύεται, δὲν ἐξωτερικεύεται εὐκόλως. Νομίζομεν ὅτι ἀποσπᾶται ἀπὸ τὴν ὑπαρξίν μας πολύτιμον αὐτῆς μέρος, ὅτι ἀποχωριζόμεθα ἀπό τι ἐξόχως μέγα, ἐξόχως προσφιλές, τὸ ὁποῖον ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν μᾶς παρέσχε τέρψεις καὶ συγκινήσεις, ἃς ὁλόκληρος ἡ ζωὴ δὲν ἀρκεῖ νὰ μᾶς παράσχῃ καθ' ὅλην τὴν διάρκειάν της. Ἐδῶ εἴδομεν τὴν ἀνθρωπότητα ὅλην ὑπὸ τὴν ὑψηλοτέραν αὐτῆς ἔκφανσιν, ἐδῶ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ βίου ἀπὸ τῶν ἀτελεστέρων πρὸς τὰ τελειότερα αὐτοῦ ὅρια. Ἐδῶ ὅλη ἡ ἐργαζομένη καὶ δρῶσα ἀνθρωπότης συνησπίσθη καὶ ἀπετέλεσε μίαν μεγάλην οἰκογένειαν, τῆς ὁποίας εἴχομεν τὴν ἐξαιρετικὴν τιμὴν νὰ ἀποτελοῦμεν μέλος, καὶ ἀπὸ τῆς ὁποίας ἀποχωριζόμεθα ἤδη, ἀποκομίζουσα τὴν μεγίστην χαράν, ἀλλὰ καὶ τὴν μεγίστην λύπην τοῦ βίου μας.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΑΙ ΚΑΛΚΙΤΕΧΝΙΑ

Οἱ Βρυκόλακες τοῦ Ἴψεν. Ἔγειναν τὸ ζήτημα τῆς ἡμέρας. ζήτημα φλέγον. Ἡμεῖς σήμερον δὲν θὰ κρίνωμεν τὸν Ἴψεν, διότι αἰσθανόμεθα τὴν μακρότητά μας διὰ τόσον μέγαν δραματουργόν. Θὰ κρίνωμεν ὅμως τοὺς ἀναβιβάσαντας ἀπὸ τῆς σκηνῆς τὸ ἔργον τοῦ Ἴψεν, οἵτινες μᾶς ἐπεφύλαξον τὴν μεγίστην τῶν ἐκπλήξεων.

Καὶ ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ τοῦ δράματος, ὅστις τόσον σαφῶς καὶ περιληπτικῶς ἀνέπτυξε τὸ θέμα του καὶ μετὰ τόσης χάριτος καὶ καλλιεπείας ἐξέθεσε τὰ κατὰ τὸν Ἴψεν. Ὁ κ. Ξενόπουλος ἦτο γνωστὸς μέχρι τοῦδε ὡς δημοσιογράφος, ὡς διηγηματογράφος ἄριστος, ἀλλ' ἀπὸ τῆς παρελθούσης Πέμπτης ἐπαρουσιάσθη καὶ ὡς καλὸς ῥήτωρ. Σαφῶς, ὁμαλῶς, εἰς γλῶσσαν ῥέουσαν ὡμίλησε περὶ τοῦ Ἴψεν ὡς ἀνθρώπου καὶ ὡς δραματικοῦ συγγραφέως, ἀπηρίθμησε τὰ ἐξοχώτερα τῶν ἔργων του, καὶ ἀπεικόνισε τὴν ἐπανάστασιν, ἣν ἐξήγειρεν ἡ παράστασις αὐτῶν ἀνὰ σύμπαντα τὸν φιλολογικὸν κόσμον. Ἡ *ἀλήθεια, ὅσον σκληρὰ καὶ ἂν εἶναι αὕτη κατὰ τοῦ ψεύδους, ὁ σκοπὸς καὶ τὸ ἀποτέλεσμα κατὰ τῆς ἐσφαλμένης ἀρχῆς*, ἰδοὺ ἡ θεωρία, ἐπὶ τῆς ὁποίας βασίζεται ἡ δραματικὴ ἐπανάστασις τοῦ Ἴψεν.

Τοὺς χαρακτῆρας αὐτοῦ,—διότι ὅλα τὰ πρόσωπα τοῦ δράματός του παρουσιάζουν καὶ διακεκριμένους χαρακτῆρας,— ἐννόησαν, ἐνώωσαν καλῶς ὅλοι οἱ ὑποκριταί διὰ πρώτην δὲ φορὰν ἴσως δραματικὸν ἔργον ἐξετελέσθη ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς σκηνῆς τόσον ἐπιτυχῶς ἐν τῇ ὁλότητι του.

Ἀλλ' ὁ ἥρως τῆς ἑσπέρας, ἐκεῖνος ὃν βεβαίως ὁ δραματουργὸς εἶχεν ὑπ' ὄψει του δημιουργῶν τὸ θῦμα τῆς κληρονομικότητος, ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἠδυνήθη νὰ ἐνσαρκώσῃ τὴν πατρικὴν ἐξάντλησιν, τὴν πνευματικὴν κατάπτωσιν, τὴν φυσικὴν ἐξασθένησιν, τὴν ἐκ τῆς μαλακύνσεως παραφροσύνην μὲ ὅλας τὰ φρικώδη συμπτώματα καὶ τὰς ἀποτροπαίους συνεπείας της εἶναι ὁ κ. Εὐτύχιος Βονασέρας. Ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ὑπῆρξε τέλειος. Αἱ στάσεις του, αἱ κινήσεις του,

τὸ βλέμμα του, ἡ φωνή του, αἱ παραφοραί του, ὅλα ἦσαν τελείως φυσικά, ὅλα προέδιδον τὴν παθολογικὴν κατάστασιν τοῦ ἀνευθύνου, τοῦ δυστυχοῦς θύματος.

Μεγίστη ἐπίσης ἐπιτυχία ἦτο ὁ κ. Παντόπουλος. Ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀναγνωρίσῃ τις εἰς τὸν ἠθικολόγον, τὸν ἀφελῆ, τὸν ἁπλοϊκὸν pastor, τὸν ἥρωα τῶν κωμειδυλλίων, τὸν ἀμίμητον καπετὰν Γιακουμῆ.

Ὁ κ. Κωνσταντόπουλος ἐπίσης ὑπεδύθη πολὺ ἐπιτυχῶς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἔνστραν, καὶ ἡ δεσποινὶς καὶ κυρία Ἀρνιωτάκη μετὰ πάσης δυνατῆς αὐταῖς τελειότητος ἀντεπροσώπευσαν ἡ μὲν τὴν Ἄλβεν. ἡ δὲ τὴν θαλαμηπόλον Ροζίναν. Ἐν γένει ἡ ὅλη ἐκτέλεσις ἦτο μία τῶν σπανιωτάτων ἐπιτυχιῶν διὰ τὴν ἑλληνικὴν σκηνὴν καὶ τὸ κοινὸν ἀνῆκεν εἰς ὅ,τι ἐκλεκτὸν ἐνέχει ἡ ἑλληνικὴ πρωτεύουσα.

Τὸ ἔργον ἐπανελήφθη τρὶς καὶ τετράκις μετ' αὐξούσης πάντοτε ἐπιτυχίας, δίδεται δὲ καὶ ἀπόψε καὶ θὰ δοθῇ ἀναμφιβόλως πολλάκις ἔτι, διότι ἐφ' ὅσον δίδεται ἐπὶ τόσον περισσότεραν κόσμον ἑλκύει.

Ὁμιλος Φιλομούσων. Ἀπόψε δίδεται ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ὁμίλου τῶν Φιλομούσων ἡ Β' συναυλία τοῦ ἔτους τούτου. Τὸ πρόγραμμα εἶναι ὡς συνήθως ἐκλεκτὸν καὶ πλούσιον, ἡ δὲ ὑπὸ τὸν κ. Boniciolli ὀρχήστρα, ἡ τόσον τελείως καταρτισθεῖσα, ὥστε νὰ ἀμιλλᾶται πρὸς τὰς τελειοτέρας τῶν εὐρωπαϊκῶν μεγαλοπόλεων, θὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὡραίαν συμφωνίαν τοῦ Beethoven «Ἐρείπια τῶν Ἀθηνῶν», τὸ «Moment Musical» τοῦ Schubert, τὴν «Danse Macabre» τοῦ Saint Saëns. καὶ τὰς Cènes Fantaisistes τοῦ Broustet.

Πλὴν τῆς ὀρχήστρας θὰ ἐκτελεσθῶσι τριῳδίαι καὶ θὰ ψαλῶσιν ᾄσματα παρὰ διαφόρων μελῶν τοῦ Ὁμίλου.

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΟΡΦΑΝΟΙ ΕΡΓΑΤΑΙ

Κυρία Διευθύντρια

Ὅσα ἐγράψατε περὶ τῶν ὀρφανῶν ἐργατῶν τοῦ Ὀρφανοτροφείου Χ'' Κώστα μὲ συνεκίνησαν. Ἔσπευσα λοιπὸν νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ εὐεργετικὸν τοῦτο Ἄσυλον καὶ νὰ προμηθευθῶ ταὐτοχρόνως ἐκ τῶν ἐργοστασίων αὐτοῦ τὰ ἔπιπλα τοῦ οἴκου τῆς κατ' αὐτὰς νυμφευομένης θυγατρός μου.

Ἡ ἔκπληξίς μου ἐκ τῆς ἐπισκέψεώς μου ταύτης εἶναι μεγάλη. Ὅ,τι ἐγράφετε περὶ τῆς καλλιτεχνικῆς τελειότητος τῆς ἐργασίας εἶναι μηδὲν, ἀπέναντι τῆς πραγματικότητος καὶ ἀπέναντι τῶν σχετικῶς εὐθυνοτάτων τιμῶν.

Ἐὰν ἡ τελειοποίησις τῆς ἐργασίας τῶν ὀρφανῶν εὐεργετῇ αὐτά, τιμᾷ ὅμως βεβαίως καὶ τὴν πόλιν μας, διότι τὸ ἐργοστάσιον τοῦ Ὀρφανοτροφείου κατέστη ἓν εἶδος καλλιτεχνικοῦ μουσείου, τὸ ὁποῖον καὶ οἱ ξένοι δύνανται νὰ ἐπισκέπτωνται. Ἀφ' ἑτέρου εἶναι εὐεργετικὸν καὶ δι' ὅλας τὰς οἰκογενείας, ἀφοῦ μὲ μικρὸν ποσὸν δύναταί τις νὰ προμηθευθῇ στερεώτατα καὶ καλλιτεχνικώτατα ἔπιπλα.

Μία τακτικὴ συνδρομήτρια σας

Ἡ πάντοτε γενναία ἀρωγὸς τοῦ Ἀσύλου τῶν Ἀνιάτων κ. Νίνα Χάϊτα προσήνεγκε καὶ πάλιν ὑπὲρ αὐτοῦ φρ. χρ. 80.

Ἡ μικρὰ Κατίνα Δαμίου ἐκ τῶν οἰκονομιῶν της δρ. 1.

ΕΟΡΤΗ ΖΑΠΕΙΟΥ

Οἱ ἔμποροί μας γενναιότατα συνεισέφερον δῶρα διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἑορτῆς τοῦ Ζαππείου, τῆς διοργανουμένης ὑπὲρ τῆς προσεχοῦς Κυριακῆς ὑπὲρ τῶν ἀναρρωνύντων τοῦ Πολιτικοῦ Νοσοκομείου.

Ἡ ἐπιτροπὴ τῶν Κυριῶν, ἡ διοργανοῦσα τὴν ἑορτὴν ταύτην ἐκφράζει καὶ δημοσίᾳ τὴν ἄπειρον εὐγνωμοσύνην της πρὸς τοὺς φιλανθρώπους ἐμπόρους κ.κ. Ἡρακλέους καὶ Γαβαλᾶ, Ι. Γ. Βουγᾶ, Π. Γκιόραν, Γ. καὶ Δ. Σωτηρόπουλον, Λαδάρεσαν, Διεύθυνσιν Μινέρβας, Π. Σταυρόπουλον, Γερ. Μπονάνον, Ἀργυράκον, Ν. Παναγόπουλον, Κρῖνον, Ν. Ἀντωνιάδην, Ι. Γ. Γιαννακάκον, Εὐ Ν. Φλωκόπουλον, Κ. Γουτάκην, Ε Εὐστρατίου, Ι Κασδόνην, Ν. Ἀπέργην, Μαγγιῶρον καὶ Ρουσόπουλον, Πάλλην καὶ Κοτζιᾶν, Ἀδελφοὺς Μαραγκοῦ, Γ Ι. Σαρδῶ, Ν. Μορῳζίνην, Γ. Γουλιέλμον, Μ. Μουστάκαν, Α. Ρεντζεπόπουλον, Α. Μ Τζούβελον, Ἀν Ἀνδριανόν, Μαυρουδῆν καὶ Σωτηρόπουλον, Γεράσιμον Λούρην, Δ. Χ. Σταθόπουλον καὶ Π. Τσάμην.

Τὸ λαχεῖον τῆς ἑορτῆς προμηνύεται πλουσιώτατον, ἐν γένει δὲ ἡ διεξαγωγὴ αὐτῆς διασκεδαστικωτάτη. Οὕτω ἐνῷ παρέχεται διὰ τῆς ἑορτῆς ταύτης μία ἔκτακτος εὐκαιρία πρὸς πρωτοφανῆ ἀπολαυστικωτάτην διασκέδασιν διὰ τοὺς κατοίκους τῆς πρωτευούσης παρέχεται ταὐτοχρόνως μεγίστη ἀνακούφισις καὶ παρηγορία πρὸς τοὺς δυστυχεῖς.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΔΙΑ ΤΑΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ὡς ἔχομεν μέλι ἀρωματικὸν τοῦ Ὑμηττοῦ ἔχομεν καὶ γάλα ἀγνὸν καὶ μυροβόλον, γάλα ἐγχωρίων προβάτων, τρεφομένων ἀνὰ τὰς ποιητικὰς ῥάχεις τοῦ Ὑμηττοῦ μὲ τὸ ἀγνὸν χορταράκι καὶ τὸ μοσχοβολοῦν θυμάρι τῆς ἐποχῆς.

Τὰ πρώϊμα ἀρνάκια ἀνήκοντα εἰς τὸ ποίμνιον τοῦ κ. Βούλγαρη, μοιράζονται τὸ γάλα των μὲ τοὺς πολυπληθεῖς πελάτας τοῦ κ. Γ. Β. Βούλγαρη εἰς τὸ γαλακτοπωλεῖον αὐτοῦ, τὸ κείμενον παρὰ τὰ Χαυτεῖα, κάτωθεν τοῦ ξενοδοχείου ἡ Βοιωτία.

Ὁ αὐτὸς κάτοχος αἰγῶν καὶ ἀγελάδων διαιτωμένων ἐπίσης εἰς τὸν Ὑμηττὸν καὶ τὴν Πεντέλην προσφέρει καὶ ἀγελαδινὸν γάλα γλυκύτατον εἰς τιμὰς μετριωτάτας. Εἰς τὸ γαλακτοπωλεῖον τοῦτο εὑρίσκει τις καὶ μπουγάτσαν καὶ λουκουμάδες νοστιμωτάτους, κατασκευαζομένους ἐκ τεχνίτου, προερχομένου ἐκ Κ/πόλεως.

Ἐξ ἰδίας πείρας κρίνουσαι τὸ θαυμάσιον γάλα τοῦ κ. Βούλγαρη, τὸ συνιστῶμεν εἰς τὰς πολυπληθεῖς ἀναγνωστρίας.

---

85 ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ 85

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ

Ἂς ἀπογείνῃ ὅ,τι δυνηθῇ. Δὲν ἀρμόζει νὰ ἀναμιγνώωμαι ἐγὼ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ αὐτὴν, ἀλλ' ἐνόμιζον ὅτι εἴχετε κάπως καθῆκον νὰ ἀναμιχθῆτε ὑμεῖς.

— Ἴσως ἔχετε δίκαιον. Ἐν τούτοις, ἐγὼ δὲν δύναμαι, κατ' οὐδένα λόγον νὰ τὴν καλέσω εἰς τὴν Ἀβάναν.

— Συμφωνῶ. Ἀλλὰ θὰ ὑπάγωμεν μετ' οὐ πολὺ εἰς Γουϊάννην. πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ μεταλλείου χρυσοῦ, τὸ ὁποῖον μᾶς ἐκληροδότησε ὁ Δὸν Ζοζέ. Τί ἐμποδίζει νὰ δεχθῆτε νὰ τὴν ἴδητε κατὰ τὴν ἐκεῖθεν διάβασίν μας, καὶ νὰ τὴν σπουδάσετε ἐκ τοῦ πλησίον. Κατόπιν ἐὰν τὴν εὕρετε τιμίαν, δύνασθε νὰ τῇ χορηγήσετε τὰ μέσα, ἵνα δύναται νὰ ζήσῃ, εἴτε ὡς παιδαγωγὸς, εἴτε ὡς διευθύντρια οἰκοτροφείου, ἢ εἰς Νέαν Ὑόρκην, ἢ εἰς τὴν Ὀρλεάνην, ἢ ἀλλαχοῦ ὁπουδήποτε.

Ἐὰν ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν μνήμην τῆς μητρός της, τῇ ἀπέβαινε ἀδύνατον νὰ καλέσῃ τὴν ἀδελφήν της εἰς τὴν Ἀβάναν, θὰ ἦτο ἀφ' ἑτέρου πολὺ λυπηρόν, νὰ ἐγκαταλείψῃ ἄνευ βοηθείας μίαν κόρην τοῦ πατρός της.

— Ἔστω, εἶπεν εἰς τὸν Χριστιανόν, θὰ ἀκολουθήσω τὰς συμβουλάς σας·

Ἀλλὰ φρονεῖτε, ὅτι τὸ ἄτομον αὐτὸ κέκτηται τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα, διὰ τὸ ἐπάγγελμα τὸ ὁποῖον σκέπτεσθε νὰ μετέλθῃ ; Καὶ ἀκόμη, τοιαύτη τις ἀποκατάστασις θὰ τῆς ἀρέσῃ ;

— Ἡ Ζουανέτα ἡ ἰδία μὲ ἔκαμε λόγον κατ' αὐτὴν τὴν ἔννοιαν. Διετέλει πρό τινων ἐτῶν διδασκάλισσα εἰς Γαλλίαν, καὶ πιστεύω ὅτι ἔχει κατὰ νοῦν νὰ ἀγοράσῃ μέγα τι κατάστημα, τοῦ ὁποίου ὅμως ἡ ἀξία εἶνε ὑπεράνω τῶν μέσων της.

Νὰ μοὶ δώσητε τὴν διεύθυνσίν της εἶπεν ἡ Ναδίνα νικηθεῖσα· θὰ τῇ γράψω. Τὸ ὁποῖον καὶ ἐγένετο.

Ἀφοῦ ἔφθασαν εἰς Ἀβάναν, ἀλληλογραφία τακτικὴ ἤρχισεν ἀνταλλασσομένη μεταξὺ τῶν δύο ἀδελφῶν. Ἡ κόμησσα κατὰ πρῶτον ἐξεφράζετο εἰς τὰ γράμματά της μετὰ μεγάλης ἐπιφυλάξεως, καὶ μάλιστα μετά τινος ψυχρότητος.

— Ἡ Ζουανέτα ἀπεναντίας, ἐφάνη, ὅτι ἤνοιξε τὴν καρδίαν της ὁλόκληρον εἰς τὸ νέον δι' αὐτὴν αἴσθημα τῆς ἀδελφικῆς στοργῆς. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἡ κρεολὴ ἐφάνη σκεπτομένη περὶ πάντων τόσον εὐγενῶς καὶ μεγαλοφώνως, ἐξέφραζεν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς της τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὴν ἀδελφικήν της στοργὴν διὰ τρόπου τόσον ζωηροῦ ἅμα καὶ δειλοῦ, ὥστε ἡ Ναδίνα ἠσθάνθη πάσας τας δυσμενεῖς ἰδέας τὰς ἐξαφανιζομένας ὅπως εἰς τὰς κλιτύας τῶν ὀρέων διαλύονται αἱ τελευταῖαι χιόνες τοῦ χειμῶνος, εἰς τὰς πρώτας ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου. Ὦ ! αὐτὴ εἶναι ἀληθῶς ἀξιότιμος γυνὴ, ἔλεγεν ἐπὶ τέλους καθ' ἑαυτὴν καὶ ὅ,τι καλὸν θὰ πράξω δι' αὐτὴν χάριν τῆς μνήμης τοῦ πατρός μου, δὲν θὰ ὑπάγῃ χαμένον.

Ἡ συνάντησις τῶν δύο ἀδελφῶν, ἐπετελέσθη, εἰς Γουϊάνην, εἰς ἣν ἔμειναν μόνον ὥρας τινὰς, καὶ ὁπόθεν διὰ πλοίου διηυθύνθησαν πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Ὀγιαπόκ. Ἐκεῖ, τὸ πλοῖον ἀνῆλθε τὸν εὐρὺν ποταμὸν ἐφ' ὅσον ἦτο πλωτός.

Ἀλλ' ἵνα ἀφιχθῶσιν εἰς τὸ μεταλλεῖον, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται ὄχι μακρὰν ἐκείνου, τὸ ὁποῖον κατεῖχε ὁ βαρῶνος Γιακωβσεν, δηλαδὴ εἰς τὰ πέριξ τῶν ἐνδοτέρων χωρῶν τῶν ὁποίων ἡ κυριότης διημφισβητεῖτο μεταξὺ Γαλλίας καὶ Βρασιλίας, ἠναγκάσθησαν νὰ ἀποβιβασθῶσι ἀπὸ τοῦ πλοίου καὶ νὰ διέλθωσι διάστημα ἀρκούντως μέγα διὰ μέσον ἐκτεταμένων δασῶν.

Ἰνδοὶ αὐτόχθονες τῆς Γουιάνης ἐχρησίμευον ὡς ὁδηγοὶ εἰς τοὺς τρεῖς ταξειδιώτας. Ἐξεκίνουν ἐνωρὶς τὴν πρωΐαν διὰ στενῶν καὶ δυσκόλων ὁδῶν, ὑπέφερον δὲ πολλάκις μυρίους κόπους μέχρις οὗ κατορθώτωσι νὰ διέλθωσι μετὰ τῶν ἵππων των. Πρὸς τοῦτο ἐχρειάζετο νὰ προστρέχωσιν ἑκάστοτε οἱ Ἰνδοὶ εἰς τοὺς πελέκεις των, δι' ὧν καθίστων ἐλευθέραν τὴν διάβασίν των.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν, ὅτε ἡ θερμότης κατήντα ὅλως ἀφόρητος, διέκοπτον τὴν ὁδοιπορίαν καὶ γυμνοῦντες ἀπὸ τῶν κλάδων καὶ θάμνων τὸ περὶ αὐτοὺς μέρος ἑκοιμῶντο εἴτε ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν προαιωνίων δένδρων ἢ εἰς ὄχθας ρυακίου τινός, καὶ ἐνίοτε ὑπὸ τὴν σκέπην προεχόντων βράχων.

Δὲν ἐξεκίνουν ἢ καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ἥλιος, δύων εἰς τὸν ὁρίζοντα, δὲν ἐξέπεμπε πλέον ἀκτῖνας τόσον καυστικάς.

Ἡ μικρὰ συνοδεία εἶχεν ἀρχίσει ἀπὸ ὥρας νὰ βαδίζῃ.